HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 4/2023 Cena $ 2.50 APRIL 2023

Ikona Vzkříšení Pána Našeho Ježíše Krista
Sestoupení do pekel

Kristus byl usmrcen podle těla, ale podle ducha dostal nový život.
Šel a přinesl zprávu duším uvězněným. (1Petr 3, 18-19)

Ikona Vzkříšení (Sestoupení do pekel) pochází z chrámu Zesnutí Bohorodičky z Volotovo blízko Novgorodu. V ruském a byzantském umění měla tato ikona Sestoupení do pekel zdůrazňovat božské světlo vyzařující ze Spasitele, proměňující ty, kdo chřadnou v podsvětí. Ikona nechce popisovat historické události, ale hlásat poselství o konečném vítězství nad smrtí skrze Kristovo vzkříšení.

Symbolika ikony:

Kristus

Spasitel má zlato-bílé jasné a zářivé roucho, jako znamení vítězství světla nad temnotami a symbol Kristova božství. Jeho postava je plná života, tvář barvy rozžhaveného železa září nadzemským jasem. Kristus se sklání k lidem, snižuje se k nim až do podsvětí, což je znázorněno nařasením oděvu naznačujícím pohyb směrem dolů. Vítěz nad smrtí bere za ruku Adama, to je lidstvo, pozvedá jej a dává mu pravý smysl života. Totéž činí Evě, Matce živých, nacházející se po jeho levici. Je to setkání prvního Adama s novým Adamem. Nový Adam navrací Adamovi prvnímu podobnost s Bohem. „Jako smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro svoje spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak zase pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu." (1Kor 15, 21-22).

Kristus je ozbrojen vítězným křížem, který přináší spásu. Boží Syn pravou nohou rozšlapává a ničí peklo. Vlající lem Kristova oděvu připomíná plamen ohně. Kristova postava s úzkými rameny nevyvolává dojem velké fyzické síly. Avšak z uspořádání ikony a jejích barev jasně vyciťujeme nesmírnou sílu Spasitelovu, ničící mocnosti temna. Tato Kristova síla není silou tělesnou, ale je to síla božská.

Svatozář obklopující celou postavu Vzkříšeného se nazývá mandorla. Křesťanští umělci ji dávají výhradně Božímu Synu, „jedinému pravému Slunci." Azurová modř vnějšího kruhu mandorly připomíná barvu nebe a je v kontrastu s temnou barvou pekelné propasti. Kristus září nebeskou slávou, která proniká až za hranice smrti do podsvětí. A světlo Kristova vzkříšení nás vybízí: „Probuď se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí." (Ef 5, 14).

Propast

Propast je na ikonách jednoznačným obrazem podsvětí. Na této ikoně je mu dán malý prostor. Už nevyžaduje pozornost, je již pošlapáno a zničeno. Nad černou propastí u Spasitelových nohou leží rozražená vrata, která držela v zajetí lidstvo ponořené do temnot. Křídla dveří leží jedno přes druhé ve tvaru kříže. Nářadí, rozbité závory, zkroucené hřebíky a bodáky i dveřní západky jsou rozmontované a poházené všude na znamení, že smrt je navždy zničena: „Vyvedl je z temnot šeré smrti, sám zpřetrhal jejich pouta. Ať vzdají Hospodinu chválu za milosrdenství a za divy, jež pro lidi koná: rozrazil bronzová vrata, železné závory rozbil" (Žalm 107, 15-16, srov. Iz 45, 2).

Postavy kolem Krista

Po Kristově boku jsou zobrazeni spravedliví, které přišel Kristus vysvobodit z podsvětí. Na levé straně je Adam, David a Šalomoun, prorok Daniel s čapkou z babylónského zajetí a Jan Křtitel. Všechny postavy ukazují na Krista, svědčili o něm jako proroci a Jan na něj ukázal jako na Božího Beránka. Napravo je Eva, jejíž ruce jsou zahalené, protože utrhla zakázané ovoce, dále pak Mojžíš s deskami Zákona, Abrahám, Izaiáš, mladík Ábel, jehož oběť se jako první Hospodinu zalíbila, a další spravedliví. Jsou to ti, kdo uvěřili v Boží příslib spásy a s vírou ji očekávali. Tyto postavy jsou zobrazené v postoji plném života, diskutují spolu o tom, co se děje, v jejich tvářích jsou zřejmé odlesky nebeského světla vycházejícího z Krista. V tichu Bílé soboty je země dosud plná bolesti, avšak v podsvětí jsou již Velikonoce.

Krajina

Krajina na obraze vypovídá o vzrušení, které zavládlo celou přírodou. Hory se prudce zvedají a vypadají jako by se pohybovaly a nakláněly. Vyjadřují nedočkavost celého tvorstva po Vzkříšení. Zároveň je tak znázorněn okamžik Kristovy smrti, v němž se otřásla země a skály se rozpukly (srov. Mt 27, 51). Skály jsou ozařovány zlatým světlem tvořícím podklad ikony. Sestoupení do pekel se jeví jako uragán ničící podsvětí. Jako bychom cítili sílu, vycházející z Krále slávy, pronikající všechno kolem.

Boží láska vydala svůj život při hledání ztracené ovečky; sestoupila až do hlubin podsvětí, aby vytrhla lidi z otroctví hříchu a smrti a uvedla lidstvo na svatební hostinu, do ráje. Svou smrtí Kristus porazil naši smrt. Tím, že dobrovolně zmařil svůj život, nám život získal.

Skály a hory mají na ikonách zvláštní tvar – znázorňují schody do nebe. Jan Křtitel také řekl, že „Bůh může oživit tyhle kameny a Abrahámovi z nich udělat děti." (Mt 3, 9) Na ikoně činící skalnaté formace přebírají skoro lidský profil. Nakláněji se a otáčejí k posvátné scéně, jako by doufaly, že lépe uvidí. Ano, Zmrtvýchvstalý Kristus se středem celého univerza a pravda o jeho vzkříšení je základem křesťanské víry. (srv. 1 Kor 15)

Podle: https://gloria.tv

K tématu dále čtěte na str. 11 - 13

Obrázek na titulní straně:
Ikona Vzkříšení –
Kristovo sestoupení do pekel

Kristus vpravdě z mrtvých vstal

Avšak Kristus Pán vpravdě vstal,
byl vzkříšen jak prvotina, -
aby věrným svým život dal, -
svit naději nezhasíná.

Vzkříšen první ze všech lidí,
naději dal věřícímu.
Blažený ten, kdo nevidí
divů těch a uvěří mu.

Skrz člověka tíže smrti
vešla navždy do světa.
Jí neujdeš, všechny zdrtí,
po všem pozemském veta.

V Adamovi se tak stalo,
v něm my všichni umíráme.
Slovo Pána nás proklálo.
Jen Pán okov smrti láme.

Náš Pán, Kristus, z mrtvých vstal,
ten, jenž ve smrtelném potu, -
život věčný přichystal,
tím, když sám vstal ku životu.

V Kristu dojdem ke spasení,
aleluja, zaplesejme.
Život věčný v něm pramení,
On z nás tíhu jařma sejme.

Všichni dojdeme vzkříšení,
každý v daném pořadí, -
vzývající vyslyšení.
První Kristus se však řadí.

Kdo jsou jeho, ti pak vstanou
při Kristově příchodu.
Míru času má svět danou,
svítá lidskému rodu.

Tu nastane konec časů,
všech mocností vláda padne.
Svítá doba nových jasů,
svět opustí vše, co zrádné.

Odevzdá moc Otci, Bohu,
Božské moci vševládné, -
dokud mu pod jeho nohu,
moc nepřátel nepadne.

I smrt bude přemožena,
jak úhlavní nepřítel,
jako třtina nalomená,
jako orel bez křídel.

Kristus zruší vládu všech sil,
Bůh mu vydá k soudu Zemi,
aby každý souzený byl.
Soud svůj vyřkne nade všemi.

1 list Korint'anům 15, 20-25
Poezie Nového zákona
František Káva - Týnecký

Třetího dnes vstal z mrtvých,
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Otce a
odtud přijde soudit živé i mrtvé.

* * *

Kéž i nás, hříšníky, Pán Ježíš smíří se svým Otcem,
osvobodí nás z pout smrti a
skrze své vzkříšení uvede do nebeské slávy.

* * *

Ať slavné Kristovo vzkříšení
naši smrt ve světlo promění !

To Vám přejí a o letošních Velikonocích vyprošují
český a slovenský misionář v Chicagu

Mons. Dušan Hladík
Fr. Stanislav Bindas

LITURGICKÁ ČTENÍ

2. neděle velikonoční - 16. dubna 2023

1. ČTENÍ - Sk 2,42-47

Čtení ze Skutků apoštolů.

Křesťané setrvávali v apoštolském učení, v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách. Všechny naplňovala bázeň, poněvadž se prostřednictvím apoštolů dělo mnoho divů a znamení. Všichni, kteří přijali víru, drželi pevně pohromadě a měli všechno společné. Prodávali všechen svůj majetek a dělili ho mezi všechny, jak kdo potřeboval. Každý den zůstávali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a jedli pokrm v radosti a s upřímností srdce, chválili Boha a těšili se všeobecné oblibě. A Pán rozmnožoval den co den počet povolaných ke spáse a církvi.

2. ČTENÍ - 1 Petr 1,3-9

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé. Je pro nás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc a vede ke spáse, která se má ukázat nyní v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky, aby se vyzkoušela vaše víra, vzácnější než pomíjející zlato, které přece bývá čištěno v ohni. Až se pak zjeví Ježíš Kristus, bude vám to k chvále, slávě a cti. Toho milujete, ačkoli jste ho neviděli; v něho věříte, třebaže ho ještě nevidíte. Zato budete jásat v nevýslovné a zářivé radosti; až dosáhnete cíle své víry, totiž spásy duše.

EVANGELIUM - Jan 20,19-31

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Bliženeč, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud neuvidím na jeho rukou jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

3. neděle velikonoční - 23. dubna 2023

1. ČTENÍ - Sk 2,14.22-28

Čtení ze Skutků apoštolů.

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti apoštoly a slavnostně promluvil: „Židé a všichni jeruzalémští obyvatelé, pozorně vyslechněte mou řeč! Bůh vám dal svědectví o Ježíši Nazaretském mocnými činy, divy a znameními, které, jak víte, konal Bůh skrze něho mezi vámi. A on byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl a předpověděl, a vy jste ho rukama bezbožníků přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolesti smrti, protože nebylo možné, aby zůstal v její moci. David přece o něm říká: 'Mám Pána před očima stále, je mi po pravici, abych se neviklal. Proto se raduje mé srdce a můj jazyk jásá. Ano i mé tělo odpočine v naději, neboť nevydáš mě podsvětí napospas, nedopustíš, aby tvůj Svatý podlehl porušení. Oznámils mi cesty života, naplníš mě blahem před svou tváří.“

2. ČTENÍ - 1 Petr 1,17-21

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Když říkáte Otec tomu, který soudí nestranně každého podle jeho činů, žijte v bázni po dobu svého vyhnanství. Víte přece, že jste ze svého prázdného způsobu života, jak jste ho zdědili po předcích, byli vykoupeni ne snad nějakými věcmi pomíjejícími, stříbrem nebo zlatem, nýbrž drahou krví Krista jako bezúhonného a neposkvrněného beránka. On byl ovšem k tomu vyhlédnut už před stvořením světa, ale pro vás se objevil teď na konci časů. Skrze něho jste uvěřili v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a oslavil, takže když věříte, můžete zároveň v Boha i doufat.

EVANGELIUM - Lk 24,13-35

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ještě ten den první po sobotě se ubírali dva z učedníků do vesnice zvané Emauzy, která je vzdálena od Jeruzaléma šedesát honů. Hovořili spolu o tom všem, co se stalo. Jak tak hovořili a uvažovali, přiblížil se k nim sám Ježíš a připojil se k nim. Ale jako by jim cosi zadržovalo oči, takže ho nepoznali. Zeptal se jich: „O čem to cestou spolu rozmlouváte?“ Zastavili se celí smutní. Jeden z nich - jmenoval se Kleofáš - mu odpověděl: „Ty jsi snad jediný, kdo se zdržuje v Jeruzalémě a neví, co se tam tyto dny stalo!“ Zeptal se jich: „A co se stalo?“ Odpověděli mu: „Jak Ježíše z Nazareta, který byl prorok, mocný činem i slovem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a přední mužové odsoudili k smrti a ukřižovali. My však jsme doufali, že on je ten, který má vysvobodit Izraele. A k tomu všemu je to dnes třetí den, co se to stalo. Některé naše ženy nás sice rozrušily: Byly časně ráno u hrobu, nenalezly jeho tělo, přišly a tvrdily, že měly i vidění andělů a ti prý říkali, že on žije. Někteří z našich lidí odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy říkaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu všemu, co mluvili proroci! Což to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, a tak vejít do své slávy?“ Potom začal od Mojžíše, probral dále všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech částech Písma na něj vztahuje. Tak došli k vesnici, kam měli namířeno, a on dělal, jako by chtěl jít dál. Ale oni na něho naléhali: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“ Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl

nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. Vtom se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Písma?“ Ještě tu hodinu se vydali na cestu a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli pohromadě jedenáct apoštolů i jejich druhy. Ti řekli: „Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.“ Oni sami pak vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba.

4. neděle velikonoční - 30. dubna 2023

1. ČTENÍ - Sk 2,14a.36-41

Čtení ze Skutků apoštolů.

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti apoštoly a slavnostně promluvil k lidem: „Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali.“ Když to uslyšeli, proniklo jim to srdce a ptali se Petra i ostatních apoštolů: „Bratři, co máme dělat?“ Petr jim odpověděl: „Obraťte se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Ducha svatého. Vždyť to zaslíbení platí vám i vašim dětem, ale také všem, kdo jsou ještě daleko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ Ještě mnoha jinými slovy je zapřísahal a vybízel: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. A ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

2. ČTENÍ - 1 Petr 2,20b-25

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Když děláte dobře, a přesto musíte trpět, je to milé Bohu. K tomu jste přece byli povoláni. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. 'On nezhřešil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.' Když mu spílali, on jim to spílání neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni. Byli jste kdysi jako bludné ovce, ale nyní jste se vrátili k pastýři a strážci svých duší.

EVANGELIUM - Jan 10,1-10

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vyvede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci. Ježíš proto řekl znovu: „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře k ovcím. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je neuposlechly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mě, bude zachráněn; bude moci vcházet i vycházet a najde pastvu. Zloděj přichází jen aby kradl, zabíjel a působil zkázu. Já jsem přišel, aby měly život a aby ho měly v hojnosti.“

5. neděle velikonoční - 7. května 2023

1.ČTENÍ - Sk 6,1-7

Čtení ze Skutků apoštolů.

V těch dnech, když počet učedníků rostl, začali helénisté projevovat proti Hebrejům nespokojenost, že prý jejich vdovy jsou při každodenním podělování zanedbávány. Dvanáct apoštolů proto svolalo veškeré množství učedníků a řekli: „Nebylo by správné, abychom my zanedbávali Boží slovo a sloužili při stole. Proto, bratří, vyberte ze svého středu sedm mužů, kteří mají dobrou pověst a jsou plní Ducha a moudrosti, a my je ustanovíme pro tento úkol. My však se chceme nadále věnovat modlitbě a službě slova.“ Ten návrh se zalíbil celému shromáždění. Vyvolili tedy Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmena a Mikuláše, proselytu z Antiochie. Postavili je před apoštoly a oni na ně za modlitby vložili ruce. Boží slovo se šířilo stále více a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také velké množství kněží poslechlo a přijalo víru.

2.ČTENÍ - 1 Petr 2,4-9

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Přistupujte k Pánu, k živému kameni, který lidé sice odhodili, ale který je v Božích očích vyvolený a vzácný, a vy sami se staňte živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvem, které přináší duchovní oběti. Bohu příjemné skrze Ježíše Krista. V Písmu o tom stojí: 'Hle, kladu na Sión kámen vyvolený a vzácný, kámen nárožní. Kdo v něj uvěří, jistě nebude zklamán.' Vám tedy, protože věříte, přináší čest, ale těm, kdo nevěří, je to 'kámen, který lidé při stavbě odhodili, ale právě on se stal kvádrem nárožním, kamenem, na který se naráží, balvanem, přes který se klopýtá'. Narážejí na něj, protože odmítli přijmout víru. K tomu také byli určeni. Vy však jste 'rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví, abyste rozhlašovali, jak veliké věci vykonal ten, který vás povolal ze tmy ke svému podivuhodnému světlu.

EVANGELIUM - Jan 14,1-12

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ať se vaše srdce nechvěje! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby nebylo, řekl bych vám, že odcházím vám připravit místo? A když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. Cestu, kam já jdu, znáte.“ Tomáš mu řekl: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho už znáte a viděli jste ho.“ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce - a to nám stačí.“ Ježíš mu odpověděl: „Filipe, tak dlouho jsem s vámi, a neznáš mě? Kdo viděl mne, viděl Otce. Jak můžeš říci: 'Ukaž nám Otce'? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která k vám mluvím, nemluvím sám ze sebe; to Otec, který ve mně přebývá, koná své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně. Když nevěříte, věřte aspoň pro ty skutky. Amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i ten bude konat skutky, které já konám, ba ještě větší bude konat, protože já odcházím k Otci.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 25. března 2023

Politické události

Pavlův stodenní plán: scházet se s Fialou i Babišem, vybrat tři ústavní soudce

Prezident Petr Pavel představil plán na prvních sto dnů svého vládnutí. Položil mimo jiné důraz na potřebu pravidelných schůzek s předsedou vlády Petrem Fialou i předsedou nejsilnější opoziční strany Andrejem Babišem. Chce nominovat první tři kandidáty na pozice ústavních soudců ke schválení Senátem.

Pavel zveřejnil osm hlavních okruhů, kterými se chce v následujících více než třech měsících věnovat.

„Zahájím proces otevírání Pražského hradu veřejnosti. Bezpečnostní opatření uvolním v maximální míře, kterou policie umožní, tak aby odpovídala aktuálnímu hodnocení rizik," uvedl prezident.

Na téma kulturního otevírání Hradu chce zorganizovat kulatý stůl se zástupci odborné veřejnosti i občanské společnosti. „Budu jednat se zástupci architektů a s odborníky na veřejný prostor k tématu revitalizace prostor Pražského hradu a jeho okolí, za tímto účelem jmenuji také externího poradce," upozornil.

Prezident slíbil, že v rámci transparentní komunikace zavede systém pravidelných brífinků pro média - tam získají odpovědi na všechny otázky k programu prezidenta a připravovaným krokům. Také provede revizi komunikačních kanálů prezidenta, které využívá prezidentská kancelář.

„Prezidentský tým také postupně rozšířím o odborníky na sociální sítě a digitální komunikaci a zahájím modernizaci našich oficiálních webových stránek pro potřeby současných uživatelů," řekl Pavel.

„Dále připravím komunikační strategii zaměřenou na mladou generaci s cílem prohlubovat její zájem o politiku a naléhavá společenská témata," dodal.

„V Kanceláři prezidenta, v Lesní správě Lány a ve Správě Pražského hradu zahájím potřebné kontroly, aby Hrad začal fungovat jako transparentní instituce. Je tady přeci především pro občany," uvedl prezident. „S tím souvisí i nastavení moderních a transparentních způsobů řízení, které zabrání špatnému nakládání s veřejnými penězi."

Prezident se dále nechal slyšet, že připraví a představí organizační změny kanceláře, které půjdou v souladu s vytyčenými cíli. „Po obdržení závěrečné zprávy Nejvyššího kontrolního úřadu o výsledcích provedených kontrol zajistím zavedení doporučených opatření. O všech těchto krocích budu samozřejmě veřejnost informovat," slíbil.

Pavel prohlásil, že vyzve k pravidelným schůzkám premiéra a předsedu nejsilnější opoziční strany. Cílem bude hledání společných styčných bodů.

„Svolám první schůzku, od které očekávám především nastavení budoucích pravidelných setkávání se zástupci koalice a opozice ohledně podoby důchodové reformy," řekl.

Dále prezident svolá také schůzku vrcholných ústavních činitelů a ministra zahraničí se záměrem koordinovat zahraniční politiku.

„Představím tým poradců prezidenta v oblastech, které považuji za klíčové," uvedl prezident. „Budu se s nimi pravidelně setkávat s cílem hledat řešení v uvedených tématech."

Mezi klíčovými oblastmi zmínil hlavně ekonomiku, energetiku, důchodovou reformu, ústavní právo, životní prostředí, sociální politiku a vzdělávání.

Pavel během svých prvních 100 prezidentských dní navštíví všechny sousední země, kde se setká s jejich čelními představiteli a dohodne kroky k prohlubování vzájemné spolupráce. Jako svou první zahraniční cestu si nový prezident vybral Slovensko a dále jednal s polským prezidentem Andrzejem Dudou.

Prezident promluvil také o Ukrajině. „Vydám se na zahraniční cestu na Ukrajinu, potvrdím odhodlanost pokračovat v podpoře této země proti ruské agresi a pomohu rozběhnout její obnovu s pomocí Česka," slíbil.

Evropskou unii a NATO označil za naše klíčové zahraničněpolitické partnery. Na setkání s jejich nejvyššími představiteli se chystá také.

Prezident chce pokračovat v cestách do regionů. Chce pomáhat občanům s běžnými denními problémy. „V prvních 100 dnech navštívím Moravskoslezský kraj a další dva kraje," prohlásil.

V Kanceláři prezidenta chce Pavel vytvořit tým odborníků, jejichž hlavním úkolem bude udržování dobrých vztahů s regiony, místními komunitami a občanskou společností.

„Představím transparentní proces výběru kandidátů na pozice ústavních soudců," uvedl prezident.

Během 100 dnů chce ideálně jmenovat první tři tyto kandidáty. Zmíněné nominované bude schvalovat Senát Parlamentu ČR.

Petr Pavel na Slovensku, v Polsku a v Německu

Hned druhý týden po své inauguraci odstartoval nový český prezident sérii prvních zahraničních cest do nejbližších zemí sousedících s Českou republikou.

Cesta českých prezidentů na Slovensko je tradičně první zahraniční návštěvou vzhledem ke společné minulosti v rámci Československa. Petr Pavel navštívil Bratislavu ve ve dnech 13. a 14. března. „Je mi ctí a potěšením přijet na první zahraniční cestu právě na Slovensko," napsal Petr Pavel do pamětní knihy. „Kampaň pana prezidenta mi byla velmi blízká," potvrdila Čaputová, že ona a Pavel k sobě mají názorově blízko. Čaputová přijela Pavlovi poblahopřát do Prahy hned v den jeho zvolení.

Oba pak hovořili o blízké spolupráci obou zemí. O možné společné návštavě Ukrajiny, kterou prezidentu Pavlovi potvrdil na duben ukrajinský prezident Zelenskyj. Pavel potvrdil svůj spíše skeptický postoj k uskupení takzvané Vyšegrádské čtyřky V4, které sdružuje Česko, Slovensko, Polsko a Maďarsko. Právě Maďarsko zastává v případě ruské agrese odlišné postoje a odmítlo, aby přes jeho území směřovaly zbraně na pomoc napadené Ukrajině. „V4 vnímám jako konzultační fórum," řekl Pavel. Vidí prostor pro rozšíření spolupráce dalšími státy, kdy by byly přibrány Estonsko, Lotyšsko, Litva, Bulharsko a Rumunsko.

Dále se prezident Petr Pavel setkal i se slovenským premiérem Eduardem Hegerem, šéfem slovenské sněmovny Borisem Kollárem a také s veřejností na diskusním fóru v budově Slovenského národního divadla.

Jako druhou zemi navštívil prezident Pavel 16. – 17. března Polsko. Pavel jednal s polským prezidentem Andrzejem Dudou o budování plynovodu Stork II., o blížícím se summitu NATO a o lepším dopravním spojení mezi oběma zeměmi. Prezident Duda označil Česko a Polsko za advokáty Ukrajiny a oba pak hovopřili o vzájemné spolupráci na obnově Ukrajiny po skončení válečného konfliktu. Petr Pavel se také sešel s premiérem Mateuszem Morawieckim a navštívil letiště Rzeszów, které od počátku války na Ukrajině slouží jako překladiště pro vojenskou pomoc, kterou zemi poskytují západní země.

Třetí zemí, kterou navštívil český prezident bylo ve dnech 20. – 22. března Německo. Zde byl nejprve přijat spolkovým prezidentem Frankem-Walterem Steinmeierem v jeho sídle v berlínském zámku Bellevue, kde byl Pavel přivítán s vojenskými poctami. Dále ho ho přijal německý kancléř Olaf Scholz. Český prezident navštívil také Památník berlínské zdi, setkal se s krajany a s experty opoziční konzervativní Křesťanskodemokratické unie (CDU) na zahraniční a bezpečnostní politiku. Na českém velvyslanectví jednal i s bývalým spolkovým prezidentem Gauckem. Nového českého prezidenta k sobě pozvala také Německá společnost pro zahraniční politiku (DGAP).

Bavorsko navštívil Pavel již v únoru krátce po zvolení, když se v Mnichově zúčastnil Mnichovské bezpečnostní konference. Na její okraj se setkal mimo jiné s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem a také se Söderem. Bavorský premiér si schůzku s Pavlem vyžádal.

Do Německa se vydá Pavel znovu v květnu, kdy slíbil bavorskému premiérovi Markusi Söderovi setkání v Selbu v rámci bavorsko-českých oslav.

Veteránu Bočkovi k jubileu přál i král Karel III.

Salutuji vaší kuráži, píše

Válečnému veteránovi a poslednímu žijícímu českému pilotovi RAF Emilu Bočkovi poblahopřál k jeho nedávným 100. narozeninám i britský král Karel III. Králův osobní dopis předal Bočkovi velvyslanec v Česku Matt Field. Karel III. pilotovi posílá nejvřelejší gratulace.

„Přijměte touto cestou mé nejsrdečnější gratulace k dosažení tohoto skvělého milníku a přeji Vám k této výjimečné příležitosti všechno nejlepší," píše Karel III. v osobním dopise datovaném 22. února. Tři dny nato Boček své jubileum oslavil.

„Příběh letky 310 a 312 je příběhem hrdinství, povinnosti a obětavosti, salutuji Vaší kuráži," dodává panovník. V závěru dopisu konstatuje, že právě generála Bočka a jeho kolegy z RAF považuje za ty, co výrazně přispěli k nezávislosti Česka i Slovenska. Král napsal, že posílá nejvřelejší gratulace, slovo nejvřelejší podtrhl. Sám vedle podpisu pod dopisem napsal i oslovení.

Velvyslanec Field se o dopise zmínil na Twitteru. „Měl jsem tu velkou čest předat panu generálu Emilu Bočkovi, pilotu RAF, osobní dopis od krále Karla III. Král mu poblahopřál ke 100. narozeninám a poděkoval mu za jeho přínos boji za svobodu," píše Field.

Generál Emil Boček je i posledním stále žijícím pilotem, co byl členem české perutě při druhé světové válce. Narodil se 25. února 1923 v Brně-Tuřanech. Vyučil se strojním zámečníkem, avšak v roce 1939 se mu podařilo opustit protektorát a přes Francii se dostal až do Velké Británie.

V září 1940 absolvoval kurz letecké mechaniky a byl bezprostředně poté začleněn do RAF jako jeden z nejmladších. Na svém kontě má 26 operačních letů, nalétal 73 hodin a 50 minut. Zpět do Čech se vrátil až 13. srpna 1945, kdy přistál s ostatními piloty v Praze-Ruzyni. Jako člen nekomunistického odboje byl z armády na vlastní žádost propuštěn. Boček v mezidobí provozoval autoopravnu v Brně, kde i stále žije.

Za bojové hrdinství obdržel vysoká československá a britská válečná vyznamenání. Prezident Václav Klaus mu v roce 2010 propůjčil nejvyšší státní vyznamenání Řád Bílého lva III. třídy, prezident Miloš Zeman mu v roce 2019 udělil stejný řád nejvyšší třídy.

Boček je držitelem řady ocenění, tím nejvýznamnějším je řád Bílého lva I. třídy. Osobně se setkal s britským monarchou dne 23. března 1996, kdy královna Alžběta II. navštívila Brno za doprovodu prezidenta republiky Václava Havla.

Ekonomika

Sněmovna schválila nižší růst penzí. Schůzi provázely obstrukce

Jednání o změně mimořádného navýšení penzí přineslo výsledek až po pěti dnech. Přes tvrdé opoziční obstrukce vláda v sobotu 4. března prosadila snížení červnové valorizace. Senioři v průměru dostanou přidáno pouze 760 korun proti původně plánovaným 1770. Pětikoalice vnímá tento „zásah do mechanismu" jako nutnost z hlediska finanční udržitelnosti. Opozice s ní nesouhlasí a chce se obrátit na Ústavní soud. Novelu schválil také Senát a posléze po jednání s opozicí prezident Petr Pavel, který ale žádá aby opozice podala stížnost na Ústavní soud ohledně projednávání zákona „ve stavu legislativní nouze," tedy ve zkráceném řízení.

„Kdybychom nezasáhli, přinesla by červnová valorizace obrovský dluh do státního rozpočtu," obhajoval ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL) navržené úpravy. Bez nich by příští zima prohloubila deficit veřejných financí o více než 34 miliard korun. Dalších až 58 miliard by hrozilo v roce 2024. „Situace z hlediska veřejných financí je v naší zemi velmi dramatická. Za čtyři poslední roky jsme v tomto státě vygenerovali dluh jako za 30 předchozích let. Takže musíme určitě něco dělat, jinak nás čeká řecká cesta z finanční krize v roce 2008," varoval šéf rozpočtového výboru Josef Bernard (STAN) v Radiožurnálu.

Opozice vládu nařkla, že „ožebračuje" a „okrádá" jednu ze zranitelných skupin občanů. Vyhranila se i vůči vyhlášení stavu legislativní nouze. „Vláda s tím z vypočítavosti přišla takhle pozdě a začala tlačit, že je to potřeba okamžitě přijmout. Nechtěla ovlivňovat prezidentské volby, aby náhodou nenahrála opozičním kandidátům," řekl člen rozpočtového výboru Jan Hrnčíř (SPD). „Valorizace důchodů přece nemůže být podle zákona to samé jako živelní pohroma, která by způsobila státu hospodářské škody. To je naprosto absurdní."

Hlasování předcházely několikadenní obstrukce. Poslanci ANO a SPD se déle než 83 hodin střídali před řečnickým pultem. Šéf SPD Tomio Okamura, který se otevřeně přihlásil k blokování jednání, mluvil celých sedm hodin v kuse. Koalice proto omezila čas řečníků na dvakrát pět minut, a to včetně poslanců s přednostním právem. Když

pak místopředseda Jan Bartošek (KDU-ČSL) vypnul mikrofon lídru ANO Andreji Babišovi, opoziční poslanci obstoupili řečniště a na čas zablokovali jednání. Kratší lhůtu pro předsedy hnutí a další s přednostním právem označili za protiprávní.

Kurzovní lístek
20. 3. 2023 (střed)

EUR, 1 23,985
Kanada, 1 16,350
USA, 1 22,380

Kultura

Zemřel Juraj Jakubisko, slovenský režisér a dokumentarista

Ve věku 84 let zemřel 24. února filmový tvůrce Juraj Jakubisko. Natočil několik desítek snímků, mimo jiné Bathory, Perinbaba nebo Tisícročná včela. Díky své tvorbě si vysloužil přezdívku Fellini východu. „Jeho magický svět nám bude chybět, jeho styl dostal Slovensko do velkého světa. Miloval volnost a fantazii a nechával pro ně prostor i ve svých filmech," reagovala na Twitteru slovenská prezidentka Zuzana Čaputová.

Držitel čtyř Českých lvů proslul jako režisér, dokumentarista a kameraman. Podle svých slov však chtěl být nejdříve výtvarníkem. Rodák ze Spišské Nové Vsi debutoval v roce 1967 snímkem Kristove roky. Na dráhu dokumentaristy ho nasměrovalo až vynucené omezení další tvorby. Zákaz přišel po snímku Dovidenia v pekle, priatelia (1970), v němž se vrací na rodný východ Slovenska a retrospektivně sleduje skupinu lidí, která uniká před ztrátou svobody, což Jakubisko přirovnal ke zkáze světa.

Absolvent FAMU se na plátna vrátil až v roce 1979 s dílem Postav dom, zasaď strom. Jedním z nejznámějších a rozhodně nejnákladnějších děl je Bathory. Snímek o uherské hraběnce Alžbětě Bathory, údajně nejmasovější vražedkyni všech dob, stál přes 300 milionů korun a Jakubiskovi vynesl tři České lvy.

Významnou měrou přispěl k rozvoji filmové kultury nejen v českém a slovenském prostředí a vysloužil si titul Nejlepší slovenský režisér 20. století.

Jubilejní 30. České lvy opanoval Il Boemo, získal šest ocenění

Příběh českého hudebního skladatele Josefa Myslivečka zpracovaný ve snímku Il Boemo oslovil hlasující akademiky nejvíce. Zvolili ho nejlepším českým celovečerním filmem roku 2022. Nominace dále proměnil v kategoriích režie, masky, kostýmy, zvuk a scénografie. Stal se tak nejúspěšnějším titulem jubilejního 30. ročníku cen Český lev.

„Děkuji Josefu Myslivečkovi za to, že nám ukázal, že má smysl jít za svým snem," pronesl na vyhlášení, které se v pražském Rudolfinu konalo v sobotu 4. března, producent Jan Macora. V projevu vyzdvihl také režiséra Petra Václava.

Křišťálovou sošku za nejlepší ženský výkon v hlavní roli si odnesla Klára Melíšková za ztvárnění zdravotní sestry obviněné z vraždy. „Tohle byl nejsilnější příběh, který jsem skrze sebe nechala projít," řekla herečka v děkovné řeči. Minisérie Podezření jako celek ovládla i svoji kategorii.

Nejlepším mužským výkonem v hlavní roli hlasující zvolili Michala Kerna coby Jiřího Arvéda Smíchovského. Právě drama režiséra Vojtěcha Maška, které nese knězovo příjmení, obdrželo nejvíce nominací, celkem 12. Proměnilo nakonec tři, zvítězilo i za scénář a hudbu.

Za mimořádný přínos české kinematografii akademie ocenila Marcelu Pittermannovou, dramaturgyni pohádek a filmů pro děti, a herce a producenta Jana Jíru. Večer se nesl ve znamení oslav 30 let českého filmu, nejslavnější snímky připomněla už znělka.

Sport

Sáblíková nepřetržitě sbírá medaile už 17 let

Martina Sáblíková česká rychlobruslařka vozí medaile z vrcholových závodů už téměř dvě dekády. Dobývá pódium na Mistrovství světa nebo Olympijských hrách nepřetržitě od roku 2007. Nejčerstvější kousky přidala počátkem března na Mistrovství světa v Heerenveenu. Nejprve získala 2. března třetí místo na trati 3000 metrů a tři dny poté v jejím oblíbeném závodě na 5000 metrů vybojovala opět bronz.

Na letošním MS na trati 3000 metrů získala svou už 12. světovou medaili z této disciplíny, na nejrychlejší Norku Ragne Wiklundovou ztratila 1,49 sekundy, na stříbrnou Nizozemku Irene Schoutenovou necelou vteřinu. Sáblíková zajela čas 3:58,35, čímž si stanovila nejlepší výkon této sezony ze tří kilometrů. V disciplíně po šesti zlatých a pěti stříbrných zkompletovala sbírku medailí prvním bronzem. Na šampionátu před dvěma roky skončila druhá.

Na trati 5000 metrů Sáblíková v čase 6:47,78, za vítěznou Nizozemkou Irene Schoutenovou zaostala o 6,5 vteřiny, za druhou Norkou Ragne Wiklundovou o 1,6 vteřiny. K deseti zlatým a jedné stříbrné na pěti kilometrech na mistrovství světa tak přidala Sáblíková další cenný kov.

Za svou kariéru má Sáblíková z Olympiád 7 medailí, z toho 3 zlaté, z Mistrovství světa už 32 medailí, z toho 16 zlatých z jednotlivých tratí, 5 zlatých z víceboje, z Mistrovství Evropy má 12 medailí, z toho 5 zlatých a je 13 násobná vítězka Světového poháru.

Ledecká po zranění opět exceluje

Trojnásobná olympijská vítězka Ester Ledecká se téměř po roce vrátila do závodů. Dlouho si léčila klíční kost zlomenou loni v létě. Ve středu 15. března nejprve ozdobila návrat do Světového poháru druhým místem v paralelním obřím slalomu ve slovinském středisku Rogla. Ledecká zde až do posledního kola nepoznala přemožitelku. Teprve ve finálové jízdě o pouhých pět setin nestačila na Rakušanku Sabine Schöffmannovou, i tak byla šťastná. V paralelním obřím slalomu dosud vyhrála pět ze sedmi závodů Světového poháru, do kterých od roku 2013 nastoupila.

Trojnásobná olympijská šampionka Ester Ledecká však proměnila ve vítězství hned svůj druhý start po zranění, když po paralelním obřím slalomu se přesunula do Berchtesgadenu a zde v sobotu 18. března ovládla paralelní slalom a připsala si 21. triumf ve Světovém poháru na snowboardu. Ledecká byla dominantní už v kvalifikaci. Ve vyřazovacích jízdách musela nejvíce bojovat ve čtvrtfinále proti úřadující mistryni světa v paralelním slalomu Švýcarce Julii Zoggové, kterou porazila o 19 setin. Do finále proti domácí Ramoně Theresii Hofmeisterové vstoupila ve velkém stylu a na mezičase v polovině trati vedla o 85 setin. Pak se jí sice německá soupeřka přibližovala, ale Ledecká uhájila náskok o 23 setin. Vítězně tak uzavřela svoji krátkou závodní sezonu ve Světovém poháru, která po dvou operacích trvala jen necelý týden.

Podle: www.idnes.cz
http://carolina.fsv.cuni.cz/

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Modlitba a Te Deum v katedrále sv. Víta při inauguraci prezidenta Petra Pavla

Ve čtvrtek 9. března 2023 se nový český prezident Petr Pavel v den své inaugurace zúčastnil ekumenické modlitby a koncertního provedení skladby Te Deum v katedrále sv. Víta. Ačkoli se Petr Pavel sám oficiálně nehlásí k žádné církvi, přijal při nástupu do funkce požehnání od katolíků, evangelíků i zástupce židovské víry.

Program začal ve Svatováclavské kapli v 18 hodin, kde vedl ekumenickou bohoslužbu pražský arcibiskup Jan Graubner, předseda ČBK za účasti dalších českých a moravských biskupů, předsednictva Ekumenické rady církví a rabína Karola Sidona. Přítomni byli také děkani a probošti Metropolitní kapituly u sv. Víta a Kolegiální kapituly Všech svatých na Hradě pražském.

V úvodu obřadu pronesl projev pražský arcibiskup Jan Graubner, potom zemský rabín Karel Sidon přečetl úryvek ze Starého zákona a poté pražský arcibiskup pronesl modlitbu za vlast. Předseda ERC Tomáš Tyrlík uvedl modlitbu Páně a následně všichni tři společně pronesli modlitbu, jíž požehnali novému prezidentovi, uvedl mluvčí.

Petr Pavel poté pronesl svůj projev a poklonil se s členy své rodiny lebce sv. Václava, která sem byla přinesená z klenotnice v katedrále sv. Víta. Potom zazněl Svatováclavský chorál a nejstarší česká duchovní píseň Hospodine, pomiluj ny. Prezident si také prohlédl Svatováclavský korunovační meč. Poté se všichni účastníci obřadu z kaple přesunuli do hlavní lodi katedrály.

Tam zazněla Česká hymna a Česká filharmonie a Pražský filharmonický sbor provedli tři symbolická díla – Meditaci na staročeský chorál Svatý Václave od Josefa Suka, část z oratoria Svatá Ludmila od Antonína Dvořáka a Te Deum téhož skladatele.

Česká filharmonie skladbu Te Deum hraje jen výjimečně. V září 2009 Te Deum dirigoval také Jakub Hrůša ve Španělském sále Pražského hradu při státní návštěvě papeže Benedikta XVI. V květnu 2016 skladba zazněla v podání prvního českého orchestru pod taktovkou Jiřího Bělohlávka ve svatovítské katedrále u příležitosti 700. výročí narození Karla IV.

Ekumenická rada církví sdružuje 16 křesťanských církví a Federaci židovských obcí. Zastupuje jednotlivé církve ve vztahu ke státu a koordinuje mezicírkevní spolupráci. Jedním z úkolů, které Ekumenická rada církví plní, je společná duchovní služba v armádě, vězení, policii nebo nemocnicích společně s Českou biskupskou konferencí.

Papež František oslavil 10 let pontifikátu

Papež František oslavil 10. výročí svého pontifikátu. Hlavou římskokatolické církve se stal argentinský jezuita Jorge Mario Bergoglio 13. března 2013 ve svých 76 letech jako první papež z amerického kontinentu.

Jorge Mario Bergoglio se narodil 17. prosince 1936 v Buenos Aires italským přistěhovalcům jako nejstarší z pěti dětí. Vystudoval chemicko-průmyslovou střední školu a v 21 letech vstoupil do jezuitského řádu. Později absolvoval filozofii a teologii v San Miguelu u Buenos Aires. Knězem byl vysvěcen v roce 1969. V letech 1973 až 1979 působil jako provinciál jezuitského řádu pro Argentinu; od roku 1980 do roku 1986 jako rektor jezuitské fakulty filozofie a teologie v San Miguelu. Biskupské svěcení přijal v roce 1992 a od roku 1998 až do svého zvolení papežem byl arcibiskup v Buenos Aires a primas argentinský. Kardinálem byl jmenován papežem Janem Pavlem II. v roce 2001. V letech 2005 až 2011 předsedal Argentinské biskupské konferenci. K favoritům papežské volby patřil Jorge Bergoglio už v roce 2005, kdy byl zvolen již zesnulý Joseph Ratzinger jako Benedikt XVI.

Papež František se stal prvním jezuitou v čele církve a prvním se jménem František. Neevropského papeže měla církev naposledy v osmém století. Jméno František přijal na počest italského světce jakožto člověka chudoby a míru. Zdůrazňuje, že církev je pro všechny bez výjimky a má sloužit především nemajetným a lidem žijícím na okraji společnosti. Vyjděte z izolace svých kostelů a kazatelen a služte chudým, vyzývá kněží a církevní hodnostáře.

A sám jde příkladem. Už v prvních letech v úřadu zřídil blízko Vatikánu místa, kde se mohou lidé bez domova osprchovat, oholit a nechat ostříhat. Uspořádal pro ně soukromou prohlídku Sixtinské kaple a v listopadu 2017 pozval 7000 bezdomovců na hostinu do Vatikánu. Na své první Velikonoce v pontifikátu sloužil mši Zeleného čtvrtka v nápravném zařízení pro mladistvé na předměstí Říma a během obřadu umyl a políbil nohy 12 delikventům, z nichž dvě byly dívky, což bylo ze strany papeže poprvé. V souvislosti s uprchlickou vlnou v polovině minulého desetiletí papež často hovořil o nutnosti pomáhat lidem prchajícím ze svých domovů. Na jaře 2016 sám poskytl ubytování několika rodinám, které utekly před válkou v Sýrii.

František žije v Domě sv. Marty, kam se nastěhoval po odchodu z Buenos Aires. V Římě je mu dobře, jak sám říká. O rezignaci neuvažuje, ale vysvětluje, co by ho nakonec k odstoupení z úřadu vedlo: „Únava, která vám nedovolí vidět věci jasně. Nedostatek jasného úsudku a vyhodnocení situace. Možná také fyzické problémy. Vždy se na to ptám a nechávám si poradit. Jak se věci vyvíjejí? Myslíš, že mám pokračovat dál?... Ptám se lidí, kteří mě znají, také některých inteligentních kardinálů. A ti mi říkají pravdu: Pokračuj, jde to dobře. Ale prosím: křičte včas.“ Říká, že zranění kolena pro něj bylo fyzickým pokořením, za invalidní vozík se trochu styděl, ale koleno se teď dobře hojí.

Při loučení vždy žádá o modlitbu. „Jsem si jistý, že se všichni modlí. Nevěřícím říkám: modlete se za mě, a pokud se nemodlíte, pošlete mi dobré vlny. Jeden přítel ateista mi totiž píše:

...a já ti posílám dobré vlny. Je to sice pohanský způsob modlitby, ale je láskyplný. A milovat druhého je modlitba."

Ve svém úřadu papež František dosud jmenoval 111 kardinálů, navštívil 60 zemí, na svých cestách urazil asi 410.000 km. Podnikl také 35 cest po Itálii. Svatořečil mnohé osoby, včetně svých předchůdců Jana XXIII., Jana Pavla II. a Pavla VI., také Matku Terezu. Blahořečil i svého předchůdce Jana Pavla I., který zemřel po pouhých 33 dnech ve funkci.

Výročí komunistického převratu připomíná leták o pronásledování církví

Do farností moravské církevní provincie se v těchto dnech dostává upomínkový leták „Kněží – oběti komunistického pronásledování z území moravské církevní provincie 1945–1989." Byl vydán při příležitosti nechvalného 75. výročí komunistického převratu v Československu.

Tento leták chce posloužit k oživení paměti církevního společenství, jíž ale nejsou dějiny v klasickém slova smyslu. Odborně se tomu říká tradice. Církev dostala za úkol předávat Kristovo tajemství, které se uskutečňuje při každé mši svaté, která je „živou památkou Páně". Z ní církev žije a předává si ji z pokolení do pokolení. Děje se tak také utrpením mučedníků, jejichž svědectví naši víru oživuje – burcuje nás hluboko v srdci a zároveň nás činí pokornými. V předkládaném letáku jsou nám prezentováni naši kněží – mučedníci, pokud si to tak můžeme dovolit říci, neboť definitivní rozhodnutí o jejich mučednictví přísluší nejvyšší církevní autoritě. Jsou to mužové, kteří se prolitím krve – vydáním svých životů stali „živou památkou smrti a vzkříšení Ježíše Krista".

Z hlediska dějin jsou tito kněží opravdu pouze onou pověstnou viditelnou špičkou ledovce. Mnohonásobně více jich trpělo v komunistických vězeních a internačních a koncentračních táborech. Mnozí další, byť nebyli bezprostředně omezeni na svobodě (pokud je vůbec možno o svobodě v podmínkách totalitního státu mluvit), byli kontrolováni a šikanováni ať už viditelným dozorem státních úředníků, tzv. okresních a krajských církevních tajemníků, tak také neviditelnou, ale všudypřítomnou Státní bezpečností, nechvalně známou jako StB.

Z hlediska tradice církve je těchto 33 umučených kněží uvedených na letáku souborem drahokamů nám Pánem Bohem darovaných a je třeba jejich památku trvale uchovávat ve svaté paměti církevního společenství.

Povinná registrace věřících k bohoslužbám v Číně

V provincii Che-nan musí věřící vyplnit online formulář pro mše, modlitby v mešitách nebo rituály v buddhistických chrámech. Podle odstupujícího premiéra Li Keqianga je nutné „aktivně vést náboženství k tomu, aby se přizpůsobilo socialistické společnosti."

„Základní politika Komunistické strany Číny v oblasti náboženských aktivit byla zavedena a postupně dochází k 'sinizaci' náboženství." Tak zní klíčová pasáž o náboženské politice Čínské komunistické strany obsažená ve zprávě o činnosti vlády, kterou Li Keqiang přednesl na úvod výročního zasedání Všečínského shromáždění lidových zástupců.

Ve svém projevu 5. března odstupující premiér zdůraznil potřebu „aktivně vést náboženství k přizpůsobení se socialistické společnosti." Úřady v Che-nanu (Hénánu) se tímto příkazem řídí s velkou horlivostí. Jak uvádí China Christian Daily, věřící všech vyznání se musí zaregistrovat, aby mohli navštěvovat bohoslužby, ať už v kostelech, mešitách nebo buddhistických chrámech.

Věřící v Che-nanu musejí vyplnit formulář dostupný v aplikaci „Chytré náboženství," kterou vytvořila provinční komise pro etnické a náboženské záležitosti. Dotazník požaduje údaje jako jméno, telefon, průkaz totožnosti, trvalé bydliště, povolání a datum narození. Při vstupu na posvátná místa si věřící také musí změřit teplotu, což je známka toho, že některá protipandemická omezení platí i po prosincovém znovuotevření.

Sinizace tedy zároveň znamená registraci a důkladnou kontrolu obyvatelstva. V Che-nanu je pronásledování křesťanů velmi tvrdé, protože tvoří asi 4 % obyvatelstva, což je procento vyšší než ve zbytku země. Za zmínku stojí, že místní policie již téměř dva roky nezákonně, bez odsouzení či obvinění, zadržuje biskupa Josepha Zhang Weizhu ze Xinxiangu.

Organizace "Kroky pro život" v Mexiku vyzývá k přijetí zákona proti náhradnímu mateřství

V rámci kampaně proti náhradnímu mateřství kreslí členové mexické organizace „Kroky pro život" nápisy na zdi jako např. „Ženy nejsou na pronájem, stejně jako jejich děti nejsou na prodej." Účelem těchto sloganů je zviditelnit iniciativu, která v Mexiku podporuje přijetí zákona proti náhradnímu mateřství.

Pilar Rebollo, ředitelka organizace „Kroky pro život," se postavila proti náhradnímu mateřství. Podle ní jakákoli forma zneužívání ženské plodnosti znásilňuje ženy. „Bojujeme za lepší podmínky pro těhotné ženy a jejich děti. Chceme respektovat důstojnost každého člověka od početí až po přirozenou smrt. Odsuzujeme obchodování s tělem a plodností ženy," uvedla Rebollo.

V projevu k Federaci katolických rodinných sdružení Evropy 10. června 2022 papež František varoval, že „důstojnost mužů a žen ohrožuje nelidská a stále rozšířenější metoda náhradního mateřství, při níž jsou chudé ženy vykořisťovány a s dětmi se zachází jako se zbožím."

Podle výzkumu Fakulty politických a sociálních věd Mexické národní autonomní univerzity vygenerovalo toto odvětví v roce 2018 celosvětově zisky ve výši 6 miliard dolarů. Odhaduje se, že do roku 2025 by se toto číslo mohlo vyšplhat až na 27,5 miliardy dolarů.

Katechismus katolické církve v č. 2376 učí, že „Techniky, které štěpí spojení rodičů zásahem nějaké osoby cizí manželskému páru (darování spermatu nebo vaječné buňky, propůjčení dělohy), jsou těžce nečestné. Takové techniky (inseminace a umělá oplodnění od jiného dárce) porušují právo dítěte narodit se z otce a matky, které zná a kteří jsou spojeni manželstvím. Zrazují „výlučné právo manželů stát se otcem a matkou jeden prostřednictvím druhého."

Podle: https://www.cirkev.cz/

Ze starobylé homilie na Velkou a svatou sobotu

Sestoupení Páně do pekel

Co se to děje? Na zemi je dnes veliké ticho. Veliké ticho a samota. Veliké ticho, protože Král spí. Země se zděsila a zmlkla, Protože vtělený Bůh usnul a vyburcoval ty, kteří od věků spali. Vtělený Bůh zemřel a otřásl říší mrtvých.

Jistě jde hledat praotce lidstva jako ztracenou ovci. Jistě chce navštívit ty, kdo se nacházejí v naprostých temnotách a ve stínu smrti, jistě přichází vysvobodit z bolesti uvězněného Adama spolu s uvězněnou Evou, jako Bůh i Evin syn.

Pán k nim vešel vyzbrojen vítězným křížem. Jakmile ho praotec Adam uviděl, v úžasu se bil v prsa a na všechny volal: „Můj Pán ať je se všemi!“ A Kristus Adamovi odpovídá: „I s tebou“ Chápe ho za ruku a burcuje ho slovy: *„Probuď se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí.*

Já jsem tvůj Bůh a pro tebe jsem se stal tvým synem, pro tebe a pro ty, kteří se mají z tebe narodit, nyní říkám a s veškerou mocí poroučím těm, kdo byli v poutech: Vyjděte ven. A těm, kdo byli v temnotě: Mějte světlo. A spícím: vstaňte.

Přikazuji ti: Probuď se, spáči, přece jsem tě neučinil proto, abys prodléval spoutaný v podsvětí. Vstaň z mrtvých, neboť já jsem život těch, kdo zemřeli. Vstaň, dílo mých rukou, vstaň můj obraze učiněný k mé podobě. Vstaň a vyjděme odtud. Neboť tys ve mně a já v tobě, jsme přece jedna nedílná osoba.

Pro tebe jsem se stal já, tvůj Bůh, tvým synem. Pro tebe jsem já, Pán, přijal tvou podobu služebníka. Pro tebe jsem já, který jsem na nebi, přišel na zem a do podsvětí. Pro tebe, člověče, jsem byl jako člověk, bez pomoci, odložený mezi mrtvé. Pro tebe, který jsi vyšel ze zahrady, jsem byl ze zahrady vydán Židům a v zahradě ukřižován.

Pohleď na můj poplivaný obličej, to jsem snesl pro tebe, abych v tobě obnovil dřívější dech. Pohleď na mé zpolíčkované tváře: to jsem snesl, abych tvou porušenou podobu obnovil opět k svému obrazu.

Pohleď na má zbičovaná záda: to jsem snesl, abych odstranil břemeno hříchů tížící tvá ramena. Pohleď na mé ruce šťastně přibité ke kmeni kříže: to pro tebe, jenž kdysi nešťastně vztáhl svou ruku ke kmeni v ráji.

Usnul jsem na kříži a kopí proklálo můj bok. To pro tebe, který jsi usnul v ráji a nechal vyvést ze svého boku Evu. Můj bok vyléčil ránu ve tvém boku. Můj spánek tě vyvede ze spánku podsvětí. Mé kopí zadrželo kopí namířené proti tobě.

Vstaň, vyjděme odtud! Nepřítel tě vyvedl z rajské země: já už tě neusadím do ráje, ale na nebeský trůn. On tě zahnal od stromu života, který byl předobrazem: avšak já jsem sám život, a hle, jsem s tebou spojen. Určil jsem cheruby, aby tě opatrovali jako služebníci a přikazuji jim, aby tě měli v takové úctě, jaká přináleží Bohu.

Trůn s cheruby je uchystán, nosiči jsou pohotově a připraveni, svatební komnata j vystrojena a jídla přichystána. Věčné stánky a příbytky jsou vyzdobeny, poklady věčných statků otevřeny a nebeské království je připraveno už od věků.

Denní modlitba církve
Bílá sobota - 2. čtení

Nikodémovo evangelium

Jeden z novozákonních apokryfů ze 4. - 6. století

Kristův sestup do pekel

(kapitola 17 - 27)

Josef (z Arimatie) řekl: "Proč se divíte, že Ježíš byl vzkříšen? Na tom není nic divného, ale podivné je, že nebyl vzkříšen sám, ale že vzkřísil i mnoho jiných, kteří se ukázali před mnoha lidmi v Jeruzalémě. A neznáte-li dosud ostatní, tedy znáte přece Simeona, který vzal do náručí Ježíše, a jeho dva syny, které (Ježíš) vzkřísil. My jsme je totiž nedávno pohřbili. Nyní lze vidět, že jejich otevřené hroby jsou prázdné a oni žijí a pobývají v Arimatii. Poslali jsme tedy lidi a ti našli jejich hroby otevřené a prázdné." Pak řekl Josef: „Pojďme do Arimatie a najděme je." Tehdy vstali velekněží Annáš a Kaifáš, Josef, Nikodém a Gamaliel a ostatní s nimi a odešli do Arimatie a našli tam ty, o nichž Josef mluvil. Pomodlili se a pozdravili navzájem. Pak šli s nimi do Jeruzaléma přivedli je do synagogy, zavřeli pevně dveře, položili do středu Starý zákon Židů a poté jim velekněží řekli: „Chceme, abyste přísahali při Bohu Izraele a při Adonaiovi a řekli po pravdě, jak jste vstali z mrtvých a kdo vás vzkřísil z mrtvých." Jakmile to vzkříšení uslyšeli, udělali na svých tvářích znamení kříže a řekli velekněžím: „Dejte nám papír, inkoust a pero z rákosu." Přinesli jim to tedy a když usedli, napsali toto:

Pane Ježíši Kriste, vzkříšení a živote světa, dej nám milost, abychom vyprávěli o tvém vzkříšení a o zázracích, které jsi vykonal v Hádu. My jsme byli v Hádu se všemi od věků zesnulými. O půlnoční hodině vyšlo v oné temnotě jakoby světlo sluneční a zazářilo, takže svítilo na nás na všechny a viděli jsme se navzájem. A ihned náš otec Abraham spolu s patriarchy a proroky si plni radosti řekli: „Toto světlo pochází z velkého osvícení." Prorok Izajáš, který tam byl přítomen, řekl: „Toto světlo je od Boha a od Syna a od Ducha svatého, které jsem prorokoval za svého života slovy: Země Zabulón a země Neftalí, lid sedící ve velké temnotě, uvidí velké světlo."

Potom vystoupil do středu jiný asketa z pouště a patriarchové mu řekli: „Kdo jsi?" On řekl: „Já jsem Jan, poslední z proroků, který jsem urovnal cesty syna Božího a hlásal jsem lidu pokání pro odpuštění hříchů. A syn Boží přišel ke mně a jakmile jsem ho zdálky spatřil, řekl jsem k lidu: Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa. A svou rukou jsem ho pokřtil v řece Jordánu a spatřil jsem, jak Duch svatý na něho sestupuje jako holubice a uslyšel jsem hlas Boha a Otce, jak říká: Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil. A proto mne poslal i k vám, abych ohlásil, že sem přichází jednorozený syn Boží, aby byl spasen, kdokoli v něj uvěří. Kdo v něj neuvěří, bude odsouzen. Proto říkám vám všem, abyste se mu všichni poklonili, jakmile ho spatříte, protože pouze nyní je pro vás čas k pokání za to, že jste se na marném horním světě klaněli bůžkům, a za to, že jste hřešili. Není možno, aby k tomu došlo jindy."

Když tedy Jan takto poučil obyvatele Hádu a když to uslyšel první stvořený člověk praotec Adam, řekl synovi Šétovi: „Synu můj, chci, abys řekl praotců lidského rodu a prorokům kam jsem tě poslal, když jsem ulehl k smrti." Šét řekl: „Proroci a patriarchové, slyšte: Můj otec Adam, první stvořený člověk, když ulehl k smrti, mne poslal, abych se poblíž rajské brány pomodlil k Bohu, aby mne jeho anděl dovedl k stromu smilování, abych tam načerpal olej a pomazal jím svého otce, aby povstal z nemoci. A to jsem i učinil. Po modlitbě přišel anděl Páně a řekl mi: „Šéte, o co žádáš? O olej, který uzdravuje nemocné nebo o strom, z něhož teče tento olej, kvůli nemoci svého otce? To nemůžeš teď dostat. Odejdi tedy a řekni svému otci, že po uplynutí 5500 let od stvoření světa sestoupí na zem jednorozený syn Boží, který se stane člověkem, a ten jej pomaže tímto olejem, a vzkřísí ho z mrtvých, vodou a Duchem svatým omyje jeho i jeho potomky, a tehdy bude vyléčen z každé nemoci. Teď je to nemožné." Když to patriarchové a proroci uslyšeli, velice se zaradovali.

Zatímco se všichni takto radovali, přišel Satan, dědic temnoty, a řekl Hádovi: „Ty všežroute nenasytný, slyš má slova: Kdosi z národa židovského zvaný Ježíš se nazývá synem Božím. Ale protože je člověkem, Židé ho ukřižovali s mou pomocí. A když nyní zemřel, připrav se, abychom ho zavřeli zde. Vždyť já vím, že je člověkem, a slyšel jsem, jak sám říkal, že jeho duše je smutná až k smrti. Způsobil mi i mnoho zla na horním světě, když ještě pobýval se smrtelníky. Všude, kde nacházel mé služebníky, pronásledoval je, a všechny lidi, které jsem učinil hrbatými, slepými, zmrzačenými a malomocnými a podobně, uzdravoval pouhým slovem, a mnohé, které jsem chtěl již pohřbít, i ty oživil opět pouhým slovem."

Hádés řekl: „A on je tak mocný, že to může činit pouhým slovem? Můžeš se mu, je-li takový, vůbec postavit? Zdá se mi, že takovému se nikdo nemůže postavit. Říkáš-li, že jsi od něho slyšel, že se bojí smrti, pak to říkal žertem a posměšně a chtěl tě uchopit svou mocnou rukou. A běda, běda tobě na všechen věk." Satan řekl: „Všežroute nenasytný, Háde, to ses tak polekal, když jsi slyšel o našem společném nepříteli? Já jsem se nelekl, ale zapůsobil jsem na Židy a oni ho ukřižovali, napojili ho žlučí s octem. Připrav se tedy, abys ho pevně uchopil, až přijde."

Hádes odpověděl: „Dědici temnot, synu záhuby, ďáble, nyní jsi mi řekl, že mnohé, které jsi připravil k pohřbu, on oživil pouhým slovem. A jestliže jiné osvobodil z hrobu, jak a jakou silou ho zadržím? Já jsem před krátkou dobou pohltil jakéhosi člověka jménem Lazar, a za chvíli kdosi z živých jej silou pouhého slova vyrval z mého nitra. Myslím, že je to ten, o němž mluvíš. Pakliže přijmeme odtamtud jeho, bojím se, aby nás nějak neohrozili i ti ostatní. Podívej, už cítím, že se stávají neklidnými všichni, které jsem od věků pohltil, bolí mne břicho a zdá se mi, že když mi byl prve vyrván Lazar, bylo to špatné znamení. Vylétl ode mne ne jako mrtvý, ale jako orel. Tak rychle ho země ze sebe vydala. Proto tě zapřísahám, pro tvé i mé dobro, nevoď ho sem. Myslím totiž, že sem přichází, aby vzkřísil všechny mrtvé. A to ti říkám, při temnotě, která nám patří, jestliže ho sem přivedeš, nezůstane mi už nikdo z mrtvých."

Zatímco Satan a Hádes takto spolu rozmlouvali, zazněl hlas mocný jako hrom: „Nechť vaši představení zvednou věčné brány, ať vejde Král slávy.“ Když to Hádes uslyšel, řekl satanovi: „Vyjdi, jsi-li mocný a postav se mu.“ Satan tedy vyšel ven. Pak Hádes řekl svým démonům: „Zavřete dobře a pevně kovové brány a železná břevna, mějte v moci zámky, stůjte vzpřímeně a dávejte pozor na všechno. Jestliže totiž on sem vejde, pak běda, běda, zmocní se nás.“

Když to praotcové uslyšeli, začali ho všichni urážet a říkali: „Všežroute nenasytný, otevři, aby vešel Král slávy.“ Prorok David řekl: „Nevíš slepče, že o tom hlasu, o onom zvedněte brány jsem prorokoval, když jsem byl živ na světě?“ Izajáš řekl: „Já jsem to předvídal a osvícen Duchem svatým jsem napsal: Mrtví obživnou a mrtví v hrobech budou vzkříšeni a plesat budou obyvatelé země i kde je, smrti, tvá zbraň? Kde je, Háde, tvé vítězství?“

A zase se ozval hlas: „Zvedněte brány!“ Když Hádes uslyšel hlas podruhé, odpověděl jako by nerozuměl a řekl: „Kdo to je Král slávy?“ A andělé Páně řekli: „Hospodin silný a mocný, Hospodin mocný v boji.“ Při tomto hlasu se kovové brány rozbily, železná břevna se zlomila a všichni spoutaní mrtví byli zbaveni pout a my s nimi. A vešel Král slávy jako člověk a všechny temnoty Hádu se naplnily světlem.

Hádes ihned vykřikl: „Byli jsme poraženi, běda nám. Ale kdo jsi ty, který máš tak velikou moc a sílu? A kdo jsi ty, který sem přicházíš bez hříchu, který se zdáš být malým, a máš velikou moc, který jsi nízký i vysoký, otrok i pán, voják i král, který máš moc nad mrtvými i živými? Který jsi byl přibit na kříž, uložen do hrobu a sotva ses stal svobodným, zlomil jsi veškerou naši moc? Jsi snad Ježíš, o němž nám říkal archisatrapa Satan, že máš skrze kříž a smrt zdědit celý svět?“

Tehdy Král slávy uchopil archisatrapu Satana za hlavu, předal ho andělům a řekl: „Železy mu spoutejte ruce, a nohy, šíji i ústa.“ Pak ho předal Hádovi a řekl: „Vezmi a drž ho pevně až do mého druhého příchodu.“

Hádes uchopil satana a říkal mu: „Belzebube, dědici ohně a pekla, nepříteli svatých, co tě přimělo k tomu, abys způsobil, že byl ukřižován Král slávy, aby on pak přišel sem, a zbavil nás moci? Obrať se a viz, že ve mně nezůstal ani jeden mrtvý, ale že vše, co jsi získal díky dřevu poznání, jsi ztratil kvůli dřevu kříže, veškerá tvá radost se obrátila v zármutek a tím, že jsi chtěl usmrtit Krále slávy, jsi usmrtil sám sebe. Poněvadž jsem tě tedy převzal, abych tě pevně držel ve své moci, ze zkušenosti poznáš, jaké zlo ti způsobíme. Ty arciďáble, příčino smrti, kořene hříchu, cíli všeho zla, co zlého jsi shledal na Ježíšovi, že jsi usiloval o jeho záhubu? Jak ses odvážil spáchat takovou špatnost? Jak sis usmyslil přivést do této temnoty takového člověka, který tě připravil o všechny od věků zemřelé?“

Zatímco Hádes takto mluvil k Satanovi, Král slávy napřáhl pravici, uchopil a vzkřísil praotce Adama. Pak se otočil a řekl ostatním: „Sem ke mně všichni, kteří jste byli usmrceni kvůli dřevu, jehož se tento dotkl. Hleďte, já jsem ten, který vás všechny křísí skrze dřevo kříže.“ Potom všechny pustil ven a praotec Adam, na němž bylo patrno, že je plný radosti, řekl: „Děkuji tvé vznešenosti, Pane, že jsi mne vyvedl vzhůru z nejhlubšího Hádu.“ A stejně promluvili i všichni proroci a svatí: „Děkujeme ti, Kriste, spasiteli světa, že jsi vyvedl ze záhuby náš život.“

Když toto řekli, Spasitel požehnal Adama znamením kříže na čele. Když učinil totéž i patriarchům, prorokům a mučedníkům a praotcům, uchopil i je a vystoupil z Hádu. A zatímco on kráčel, zpívali svatí otcové, kteří ho provázeli: „Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu, aleluja, jemu přísluší chvála všech svatých.“

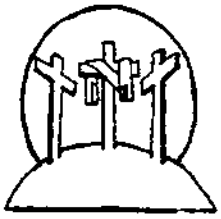
On tedy šel do ráje, držel praotce Adama za ruku a předal jej i všechny spravedlivé archandělovi Michaelovi. Když vcházeli do brány ráje, setkali se s nimi dva starci, jimž svatí otcové řekli: „Kdo jste vy, kteří jste nespatřili smrt a nesestoupili jste do Hádu, ale bydlíte v ráji se svými těly a dušemi?“ Jeden z nich odpověděl: „Já jsem Henoch, který se zalíbil Bohu, jím jsem byl sem uveden a tento zde je Elijáš Tišbejský, a my budeme žít až do konce věku. Tehdy budeme vysláni Bohem, abychom se postavili Antikristovi a byli jím usmrceni, po třech dnech vstali z mrtvých a v mracích uchváceni k setkání s Hospodinem.“

Zatímco oni toto říkali, přišel jiný ponížený člověk a nesl na ramenou kříž. Svatí otcové mu řekli: „Kdo jsi ty, který vypadáš jako lupič, a jaký kříž to neseš na ramenou?“ On odpověděl? „Já, jak vy říkáte, jsem na světě byl lupičem a zlodějem, proto mne Židé chytili a předali smrti na kříži spolu s naším Pánem Ježíšem Kristem. Když jsem, zatímco on visel na kříži, spatřil znamení, uvěřil jsem v něj, prosil jsem jej a řekl mu: Pane, až se staneš králem, nezapomeň na mne. A on mi ihned řekl: Amen, amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji. Nesl jsem tedy svůj kříž a přišel s ním do ráje a když jsem našel archanděla Michaela, řekl jsem mu: Náš Pán Ježíš, který byl ukřižován, mne sem poslal. Přivedl mne tedy k bráně Edenu. A když ohnivý meč spatřil znamení kříže, otevřel mi a já jsem vešel. Potom mi anděl řekl: Počkej chvíli, protože přichází praotec lidského rodu Adam se spravedlivými, aby i oni vešli dovnitř. A nyní, když jsem vás uviděl, přišel jsem vám naproti.“

Když to svatí uslyšeli, zvolali všichni mocným hlasem: „Velký je náš Pán a velká je jeho moc!“

Toto vše jsme viděli a slyšeli my, dva vlastní bratři, kteří jsme byli posláni archandělem Michaelem a bylo nám uloženo, abychom ohlásili zmrtvýchvstání Páně, dříve však, abychom odešli k Jordánu a byli pokřtěni. Tam jsme i odešli a byli jsme pokřtěni spolu s jinými vzkříšenými mrtvými. Potom jsme přišli do Jeruzaléma a oslavili jsme pesach vzkříšení. Nyní odcházíme, poněvadž zde nemůžeme pobývat. Láska Boha a Otce a milost našeho Pána Ježíše Krista a přítomnost Ducha svatého nechť je se všemi vámi. Toto napsali, zapečetili svitky a dali jeden z nich velekněžím a jeden Josefovi a Nikodémovi. A oni pak okamžitě byli pryč. K slávě našeho Pána Ježíše Krista, amen.

Překlad: Jan Dus, Petr Pokorný,
Neznámá evangelia - Novozákonní apokryfy I.
Vydal Vyšehrad – Praha, 2006

ČESKÉ A SLOVENSKÉ

BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

V České katolické misii svatých Cyrila a Metoděje

9415 Rochester Avenue, Brookfield, IL 60513

ZELENÝ ČTVRTEK

Čtvrtek 6. dubna 2023
6.00 PM - česky 8.00 PM - slovensky
Slavná mše svatá na památku poslední večeře Páně
Po slovenské mši svaté adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK

Den přísného postu
Pátek 7. dubna 2023
Pobožnost Křížové cesty
2.00 PM - česky 3.00 PM - slovensky
Památka umučení Páně
6.00 PM - česky 8.00 PM - slovensky
Zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana, uctívání svatého kříže, svaté přijímání

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Slavnost Kristova zmrtvýchvstání
Sobota 8. dubna 2023 - 7.30 PM společně česky a slovensky
Svěcení ohně a slavnost velikonoční svíce, četba z Písma svatého Starého a Nového zákona, obnova křestních slibů, mše svatá zakončená slavnostním požehnáním, chvalozpěv Vesel se nebes Královno, svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Boží hod velikonoční - neděle 9. dubna 2023
9.00 AM – slovenská svätá omša
11.00 AM - česká mše svatá
Po všech mších sv. svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Pondělí 10. dubna 2023
11.00 AM - slovenská svätá omša
6.00 PM - česká mše svatá

* * *

V průběhu Svatého týdne bude kostel otevřen po celé dny.
Hodinu před obřady bude možno si vykonat svatou zpověď
nebo kdykoli po dohodě s knězem.

Mons. Dušan Hladík (708) 533 – 1050
Fr. Stanislav Bindas (708) 340 – 3636

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Vás srdečně zve na

POMLÁZKOVOU ZÁBAVU

& KOŠT VÍNA

na Velikonoční neděli
9. dubna 2023
od 12:00 do 7:00 večer

K tanci a poslechu hraje od 3:00 odpoledne

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

12.00	Podává se oběd
1.00 pm	Otvírá se výstava vín
3.00 pm	Sbírání Velikonočních vajíček

K obědu bude smažený řízek s bramborovým salátem.
K občerstvení další dobrá jídla a domácí pečivo.

Vstup $ 15,-

Každý za to dostane v hodnotě $ 10,- poukázky na úhradu občerstvení a pamětní skleničku na víno.

Při této akci proběhne již tradiční

Výstava vín a ochutnávka vzorků

* * *

Kdo chce vystavovat víno, odevzdá dvě láhve stejného vína nejpozději týden před akcí v České misii.
První místa v kategorii bílých a červených vín budou odměněna hodnotnými cenami.
Bližší informace podá Dominika Brabcová 330 – 934 1982

Marik Baken
Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net
Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Tatraship
Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

Zasielaní malých balíkov letecky a loďou.
Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa:
7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA

Telefon:
708 576 8834

Email:
info@tatraship.com

Viac informácií na:
www.tatraship.com

ALLELUIA !

HAPPY EASTER !

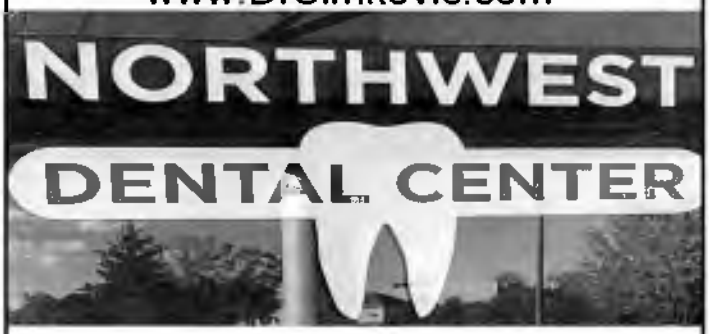
CZECH CATHOLIC UNION / CCU LIFE

Fraternal Life Insurance (Insurance & Annuity Sales) Since 1879

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

(216) 341-0444

www.DrSimkovic.com

Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic

Implant Surgery, General Dentistry, & Oral Care
Mluvíme česky a slovensky
32 let praxe

740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021
Ph (847) 639-9300
Nwdental@att.net

Bolestná vzpomínka

17. dubna 2023 tomu bude osm let,
co byla z tohoto světa povolána na věčnost
naše milovaná maminka, babička
a prababička, paní

Eliška Hasilová

Narodila se v Moravských Knínicích u Brna 6. února 1919. Do USA přijela v roce 1939 a v Chicagu se v roce 1941 provdala za pekaře Josefa Pavlíka a měli spolu dcery Joanne, Jean a Lindu. Pracovala jako servírka a byla také veřejně činná ve školské radě a volebním výboru Demokratické strany. Po smrti prvního manžela uzavřela v roce 1974 nový sňatek s Josefem Hasilem, známým „Králem Šumavy". Stal se jí věrným manželem a druhým otcem jejích dětí a laskavým dědečkem jejích 7 vnoučat a 12 pravnoučat. Spolu též prožili velkou bolest, když nejstarší dcera Joanne předčasně podlehla zákeřné nemoci. Aktivně se též zapojovala do života mnoha krajanských organizací v Chicagu. Byla po celý život zbožnou a horlivou katoličkou a aktivní členkou České misie.

Mši svatou za ni a jejího zesnulého manžela Josefa Hasila budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 19. dubna 2023 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na oba vzpomenete v modlitbě spolu s námi.

Jean, dcera s rodinou
Linda, dcera s rodinou
a rodina po zesnulé dceři Joanne

Poslední rozloučení

S bolestí v srdci oznamujeme
všem přátelům a známým,
že nás navždy opustil
náš milovaný tatínek a dědeček, pan

Karel Goliáš

Narodil se 27. ledna 1944 na Zbraslavi u Prahy.
Do USA přišel v roce 1973 a zde se oženil s manželkou Dagmar a měli spolu dceru Janu a syna Roberta.
Po celý život pracoval jako průmyslový elektrikář.
Do Ameriky přišel jako profesionální fotbalista ze Sparty Praha.
V USA dále aktivně hrál fotbal za Spartu A.B.A. Chicago.
30. září 2016 zemřela jeho žena, se kterou prožili 43 let.
Dlouhá léta statečně bojoval s těžkou nemocí.
Zemřel 10. února 2023 v Downers Grove.
Pohřeb žehem byl privátní.

Naposledy se s ním rozloučíme
při zádušní mši svaté
v kostele České misie v Brookfieldu,
kam rád chodíval
v sobotu 22. dubna 2023 ve 12.00 v poledne.

Děkujeme všem, kteří si na něho vzpomenete spolu s námi v modlitbě

Robert Goliáš, syn
a vnoučata Morgan a Kurtis
Jana Goliáš - Manzke, dcera
s manželem Patrickem
a vnučka Micheli

Pravidelné bohoslužby v České misii sv. Cyrila a Metoděje

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

České mše svaté:

Sobota 6.30 večer mše s nedělní platností
Neděle 10.30 dopoledne
Pondělí a čtvrtek 6.00 večer
Středa 10.00 dopoledne

Slovenské mše svaté:

Neděle 9.00 dopoledne
Úterý a pátek 7.00 večer

Velikonoční jízdy v Horní Lužici a v České republice

Lužičtí Srbové, se svými (v roce 2000) asi 50 000 obyvateli, jsou v Evropě jedním ze dvou nejmenších slovanských národů. Přibližně stejně málo početný je slovanský národ Kašubů, sídlící v severní části Polské republiky. Lužičtí Srbové jsou už jen nepatrným zbytkem polabských Slovanů, kteří si na území dnešního Německa zachovali svoje národní povědomí a znalost svého slovanského jazyka. Svými jižními a východními hranicemi Lužičtí Srbové sousedí s Českou republikou a s Polskem.

Působení Jana Husa, šiřitele myšlenek a pokračovatele anglického církevního reformátora Johna Wycliffa, nemělo mezi Lužičany žádný ohlas. (Poznámka J. K.: John Wycliff, česky Jan Viklef, žil v letech 1320–1378). Nenašel se ani jediný Lužický Srb, který by přinesl tyto reformační myšlenky do své vlasti. Jenom Němci, kupř. Mikuláš z Drážďan, Petr z Drážďan, Drähndorf z Míšně, Jakub Bremer aj. šířili husitské myšlenky na území obou Lužic. Naši husité ve svých manifestech sice žalují na „zkázu Srbstva", ale nezachoval se žádný manifest, adresovaný přímo do (obou) Lužic. Neúspěchem skončila válečná tažení sirotčích vojsk z let 1424–1434 do Horní Lužice. Nepodařilo se jim dobýt Zikmundova opevněná města Žitavu, Zhořelec ani Budyšín.

Církevní reformace Martina Luthera se v Horní Lužici rozšířila velmi rychle. Ne však jako lidové hnutí, nýbrž za přičinění a pod vlivem německé šlechty a měšťanstva. To proto, že tyto dvě společenské vrstvy získaly patronátní a hmotné výhody v nově vzniklé církevní organizaci. Tehdy přibližně polovina „Svaté říše římské národa německého" zůstala věrná katolické církvi, zatímco její druhá polovina přijala Lutherovo učení. Oba znesvářené tábory vedly spolu vleklé spory a náboženské války. Ty ukončil až říšský sněm v bavorském městě Augsburgu roku 1555. Tam byl uzavřen tzv. „augsburský mír". Ten opravňoval každého říšského knížete, aby se svobodně rozhodl pro své náboženské vyznání. Dnes luterští protestanti převažují na severu a na východě Německa, zatímco na jihu a na západě Německa mají převahu katolíci.

Německým knížatům poddaní Lužičtí Srbové přijali nové „augsburské (tj. luterské, protestantské) vyznání" trpně. Bylo jim vnuceno na základě nespravedlivého pravidla: „Cuius regio, eius religio", česky: „Koho je země, toho je i náboženství", ve volnějším překladu: „K jakému náboženství se přihlásil váš kníže pán, takové náboženství budete vyznávat i vy, jeho poddaní". Přerod dosavadních katolíků na luterány byl Lužickým Srbům ztížen skutečností, že Martin Luther veřejně hlásal svoje opovržlivé mínění o Slovanech, kteří se tehdy ještě vyskytovali východně od města Wittenberka. Neuznával za potřebné překládat Bibli do jejich jazyka proto, že „ten jazyk stejně brzy zanikne!" Zachovaly se jeho výroky: „Sed pessima omnium natio est die Wenden" („Ale nejhorší národ ze všech jsou Srbové"), „Vandali sunt fures et pessimum genus hominum" („Srbové jsou zloději a nejhorší rod lidí").

Po přestupu posledního míšenského katolického biskupa Jana Haugwitze na luterství roku 1561 zachraňoval pozici katolíků v Horní Lužici ThDr. Jan Leisentritt von Juliusberg. Byl to Němec narozený v Olomouci, který se po kněžském a vychovatelském působení na Moravě a v Čechách stal roku 1551 kanovníkem v Budyšíně. Roku 1567 převzal od papeže správu lužické diecéze jako kapitulní děkan (comes palatinus) a apoštolský protonotář. Jan Leisentritt zemřel roku 1586 v Budyšíně a po něm tam v téže funkci působil jeho strýc Georg Leisentritt.

Oběma jmenovaným katolickým kněžím za svou slovanskou existenci vděčí ryze srbské katolické farnosti, které se nacházejí v Horní Lužici v okolí Budyšína, Kamjence a Kulowa. Je to přibližně 15 % z celkového počtu Lužických Srbů. Od 2. poloviny 17. století pak tyto katolické farnosti daly lužickosrbské literatuře nečekaně velký počet spisovatelů mj. proto, že byly národnostně uvědomělé a s Němci nepromíšené. A také pro blahodárný vliv města Prahy, kde lužickosrbští katoličtí kněží studovali.

Zajímavý je případ obce Radibor (hornolužicky: Radwor). Obyvatelům této farnosti chtěl její šlechtický patron Hans von Plaunitz vnutit luterské vyznání, ale poddaní se tomu rázně vzepřeli. Přesto jim byli od roku 1598 do roku 1623 (25 roků) dosazováni luterští faráři. Od té doby se však tato obec stala rodištěm nebo působištěm řady katolických lužickosrbských spisovatelů. Nedali se!

Výsledkem „vestfálského míru", podepsaného roku 1648, byla rovnoprávnost obou křesťanských vyznání v německých zemích, totiž vyznání katolického a luterského. Také v Horní Lužici byly pozice obou církví tímto mírem upevněny a nedošlo (ani v tomto období, ani později) k protireformaci, ani k žádným významnějším konfesijním přesunům. Známy jsou jen 2 přestupy luterských duchovních na katolictví: Roku 1675 přestup luterského faráře Pětra Smolera, a přibližně o 100 let později hallského odchovance a svého času luterského kněze J. K. Ponicha. O přestupech z katolictví na luterství z těch časů není nic známo!

„Velikonoční jízda" v obci Nebelschütz roku 2007

„Velikonoční jízda" v obci Miltitz (hornolužicky: Miloćicy)

„Velikonoční jizda" ve městě Ostritz (hornolužicky: Wostrowc)

„Velikonoční jízda", také „Jízda křižáků" nebo také „Jízda kolem osení" (německy: „Osterreiten") je starý velikonoční zvyk, který se do současnosti dochoval především v Horní Lužici. Jde o jízdu mužů, kteří jedou v průvodu věřících na slavnostně ozdobených koních. Oblečeni jsou do černých obleků, na hlavách mají vysoké černé klobouky, zvané cylindry. Počty jezdců se různí, za příznivých okolností bývá i několik stovek jezdců. Jezdci se sejdou v neděli po Bílé sobotě před kostelem, kde po mši svaté dostanou požehnání. Spolu s průvodem věřících se pak za zpěvu písní vydají na pomalou jízdu městem, obcí nebo mezi obcemi.

Tradice má podle některých znalců původ v pohanských oslavách příchodu jara a v prosbách za bohatou úrodu na polích. Křesťanství pravděpodobně tuto tradici převzalo a přeměnilo ji na oslavu zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Zajímavá je skutečnost, že se jezdci a pěší účastníci hlasitě modlí a zpívají ve slovanském jazyku původních srbských obyvatel Horní Lužice. Slovanský text modliteb a církevních zpěvů čtou buď z kancionálů, nebo z pro tuto příležitost vytisknutých papírových kartiček.

Velká část účastníků tohoto velikonočního průvodu totiž tento jazyk už neovládá, ani mu nerozumí. Srbští obyvatelé dnes navštěvují německé školy, německy se mluví na úřadech i v zaměstnání. Lužičtí Srbové nemají ve svém rodném jazyku rozhlasové vysílání, ani svůj televizní kanál. Germanizace obyvatel v Horní a Dolní Lužici probíhá rychle a neúprosně. Slavnost „Velikonoční jízda" je pro ně jednou z posledních možností, jak svůj původní slovanský jazyk uplatnit na veřejnosti.

V současnosti v Horní Lužici jezdí 5 procesí. Z toho ve čtyřech z nich jedou jezdci na koních ze dvou obcí proti sobě a po cestě se potkají, v jednom případě se nepotkají. Místa, odkud jezdci vyjíždějí a kam jedou, jsou následující:

Ralbice-Rózant (Ralbicy-Rózant) – Wittichenau (Kulow)
Crostwitz (Chróšćicy) – Panschwitz-Kuckau (Pančicy-Kukow)
Radibor (Radwor) – Storcha (Bacoń)
Nebelschütz (Njebjelčicy) resp. její část zvaná Miltitz (Miloćicy) – Ostro (Wotrow)
Budyšín (Budyšin/Bautzen) – Radibor (Radwor) – jednosměrná jízda bez setkání dvou skupin.

Zvyk se zachoval také na dvou místech České republiky. Jako první zmíníme malou obec Lukavec, která se nachází v Moravskoslezském kraji na Novojičínsku, asi 30 km jižně od města Opava a asi 4 km SV směrem od města Fulnek. Z města Fulneku je obec Lukavec administrativně spravována. Za časů „budování socialismu a komunismu" byly tyto církevní slavnosti sice zakázány, ale místní lidé je přes zákaz provozovali pod názvem „Jízda kolem osení". Po revolučním roce 1989 byly „Velikonoční jízdy" v plném rozsahu obnoveny.

V malé vesnici Lukavec byl v letech 2009 a 2010 jedním z jezdců „Velikonoční jízdy" biskup Ostravsko-opavské diecéze Mons. František Václav Lobkowicz. „Je to součást mé diecéze, takže jsem přijel mezi svoje, abych s nimi jel stejně jako loni. Na koních jsem začal jezdit až teď, a nebojím se jich", sdělil roku 2010 zástupcům tisku biskup Lobkowicz, když „Velikonoční jízdu" absolvoval podruhé.

„Velikonoční jizda" v obci Lukavec na Novojičínsku roku 2010. Druhý muž zleva na bílém koni je biskup Mons. František Václav Lobkowicz

V roce 2011 byly „Velikonoční jízdy" obnoveny také ve městě Mikulášovice, jež se nacházejí v západní části Šluknovského výběžku v okrese Děčín. O velikonoční neděli roku 2022 sloužil v tamním kostele sv. Mikuláše slavnostní mši svatou generální vikář Litoměřické diecéze Mons. Martin Davídek. Na bohoslužbu a obnovenou „Velikonoční jízdu" do Mikulášovic přicházejí lidé jak z České republiky, tak ze sousedního Německa. Bohoslužba bývá dvojjazyčná. Také sbor na kůru je složen z Čechů a z Němců. Příslušníci obou národů, po nezbytných přípravách doma, nacvičují velikonoční zpěvy společně. Procesí, které vychází z kostela sv. Mikuláše po skončení bohoslužby postupně prochází městem. Zastavuje se u místních křížů, a také na důležitých místech. Všude je ohlašováno zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Průvod pak končí před kostelem, z něhož vyšel.

Z dostupné literatury a z internetové zprávy Dominika Faustuse připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Krátké zastavení průvodu u kříže města Mikulášovice roku 2022

Mše svatá v kostele sv. Mikuláše v Mikulášovicích před „Velikonoční jízdou" roku 2022

Jezdci na koních „Velikonoční jízdy" v Mikulášovicích roku 2022

Procesí „Velikonoční jízdy" v Mikulášovicích roku 2022

Muzikanti „Velikonoční jízdy" ve městě Mikulášovice roku 2022

Recepty na velikonoční vaření a pečení

Jidáše

Velikonoční příběh o Ježíši Kristu vypráví také o tom, jak ho Jidáš, jeden z dvanácti apoštolů zradil. Ježíšovi nepřátelé dlouhou dobu hledali záminku, jak se Ježíše zbavit. Nakonec přišel Jidáš a nabídl se, že jim pomůže Ježíše vydat. Velekněží mu slíbili za odměnu 30 stříbrných. Od té chvíle Jidáš hledal vhodnou příležitost, jak Ježíše zradit.

Už při poslední večeři s učedníky se Ježíš zmínil o tom, že je mezi nimi zrádce. Učedníci z toho byli celí překvapení a jeden přes druhého se ptali: „Jsem to snad já, Pane?" Jasné odpovědi se ale nedočkali. Po večeři Ježíš odešel do Getsemanské zahrady, aby se tam modlil. Učedníci ho doprovázeli. Ne však všichni. Jidáš už během večeře odešel... Když Ježíš modlitbu skončil nahrnuli se do zahrady vojáci, které vedl Jidáš Iškariotský. Ten Ježíše místo pozdravu políbil - bylo to domluvené znamení, podle kterého měli poznat, kdo je Ježíš. Poté se vojáci Ježíše chopili. Někteří učedníci mu chtěli pomoci, ale on jim v tom zabránil a nechal se vojáky odvést.

Potom byl Ježíš souzen a na Velký Pátek vydán na smrt a ukřižován. Jidáš nakonec své zrady litoval. Vrátil velekněžím peníze, ale nakonec si zoufal a šel se oběsit. Na památku těchto událostí se na Zelený čtvrtek pečou a jedí velikonoční jidášky. Jedná se o uzlíky a pletence z kynutého těsta. Jejich tvar symbolizuje provaz, na kterém se Jidáš oběsil.

Co potřebujeme?

1/2 kg (= 500 g) polohrubé mouky
80 g moučkového cukru
100 g másla
20 g droždí
1 balíček vanilkového cukru
špetka soli
asi 200 ml mléka
2 žloutky
citrónová kůra
ještě 1-2 žloutky na potírání než dáme péci
med, skořicový cukr

Postup:

Do mísy dáme 100 g másla, dva žloutky a 80 g moučkového cukru a vše pořádně vyšleháme. Do vyšlehaného másla přidáme ještě vanilkový cukr. Dále si připravíme kvásek - vezmeme 20 g droždí a dáme do většího hrnku. Droždí rozmělníme na menší kousky. Přisypeme asi lžičku cukru a zalijeme 200 ml teplého mléka. Kvásek vzejde asi za 5 – 10 minut. Do jiné mísy dáme 500 g polohrubé mouky, přidáme špetku soli a dobře promícháme. Do vyšlehaného másla se žloutky a cukrem přisypeme z druhé mísy trochu mouky a přilejeme kvásku a poté postupně přidáváme a hněteme. Až je těsto hotové a dáme ho na teplé místo vykynout. Troubu předehřejme na asi 180° C (asi 360° F).

Z vykynulého těsta odebíráme malé kousky - asi 3 až 4 cm bochánky. Z bochánku vyválíme váleček o průměru asi 1 cm (pokud nechceme tvarovat šneky, dáme na plech rovnou celý bochánek). Váleček stočíme do tvaru šneka. Je možné dělat i malé houstičky nebo jiné tvary. Šneky rozmístíme na plech vyložený pečícím papírem (případně vymazaný tukem). Před vložením do trouby je necháme ještě chvíli kynout. Vykynulé jidášky potřeme žloutkem a můžeme posypat skořicovým cukrem. Ak je dáme do předehřáté trouby a pečeme asi 20 min. do zlatova. Hotové jidášky vyndáme z trouby a necháme vychladnout. Případně ještě horké můžeme potřít medem.

Mazanec

Mazanec byl odedávna vítanou velikonoční pochoutkou zvláště pro naše předky, kteří se před Velikonocemi postili nejen od masa, ale mnohdy i od mléka a vajec - které právě mazanec obsahuje.

Mazanec je bochánek vyrobený ze sladkého kynutého těsta, které je obdobné těstu na vánočku.

Co potřebujeme?

500 g hladké mouky
100 – 120 g moučkového cukru
100 – 120 g másla
2 žloutky
40 g droždí (kvásek: do trochy vlažného mléka s trochou cukru rozdrobit droždí, mírně posypat moukou, nechat vykynout)
asi 1/8 l mléka (dle potřeby možno trochu přidat)
sůl –1 menší lžička (bez soli je těsto nechutné!)
vanilkový cukr
rozinky
nakrájené oloupané mandle
špetku muškátového květu (dává se na rozdíl od vánočky)
citronová kůra
rozšlehané vejce s trochou mléka na potření hotového mazance
nakrájené či plátkové mandle na povrch

Postup:

Mouku s cukrem, vanilkovým cukrem, citronovou kůrou, solí, muškátovým květem, rozinkami a mandlemi dobře promícháme. Žloutky rozmíchané v mléce přilijeme do důlku v mouce, přidáme změklý tuk, trochu vmícháme a přidáme vzešlý kvásek. Vše dobře promícháme a hněteme. Těsto musí být poměrně tuhé (přidáváme proto mléko jen podle potřeby). Když je těsto hladké, trochu posypeme moukou a dáme pod utěrku k teplu kynout. Může to trvat i dvě hodiny (pokud těsto není moc v teple, můžeme ho nechat přes celou noc a teprve ráno formovat a péct). Těsto po vykynutí vyjmeme, na vále utvoříme bochánek, dáme na plech pokrytý pečícím papírem a ještě chvíli necháme odpočinout. Pak ostrým (nejlépe namočeným) nožem utvoříme uprostřed kříž (hlubokým řezem).

Mazanec potřeme rozšlehaným celým vejcem s trochou mléka a poklademe mandlemi. Vložíme do vyhřáté trouby (asi 200° C = 390° F). Asi po 10 či 15 min. zmírníme a pečeme dozlatova. Pokud na povrchu rychle tmavne, můžeme ho přikrýt pečícím papírem nebo alobalem. Zkoušku upečení provádíme propíchnutím špejlí - pokud na ní nejsou zbytky těsta, je hotovo.

Mazanec lze uchovat i několik týdnů, dobře se proleží. Je třeba jej zabalit do papíru či utěrky, vložit do mikrotenového sáčku a uložit v chladnu či v lednici.

Velikonoční beránek

K Velikonocům patří tradičně beránek. Izraelité o Velikonocích jedli beránka skutečného, pečeného na ohni, který jim připomínal dávné vysvobození z egyptského otroctví. Beránek byl při starých obětech hlavní obětní zvíře. V přeneseném slova smyslu je novým Velikonočním beránkem sám Ježíš Kristus. Jako na Božího beránka na něho ukázal již Jan Křtitel. Ježíš se pak za všechny lidi obětoval na kříži a svou smrtí nás vykoupil a na věky spasil. Skutečný Boží beránek k nám přichází v eucharistii, kdy přijímáme Ježíšovo tělo.

Dnes se na Velikonoce pečou beránci z mouky. Podobně jako na mazanec mívala i na velikonočního beránka ze sladkého těsta každá hospodyně svůj vlastní, pečlivě tajený recept. Podle tohoto po generace osvědčeného návodu stačilo umíchat v míse do pěny máslo, přidat sůl, cukr, žloutky, citronovou kůru, mouku, vlažné mléko a vypracovat středně tuhé těsto. Do těsta se vmíchaly hrozinky, loupané sekané mandle a kvásek.

Co potřebujeme?

120 g másla
4 vejce
200 g moučkového cukru
1 vanilkový cukr
200 ml mléka
300 g polohrubé mouky
1 prášek do pečiva
trochu šťávy z citronu
tuk a hrubá mouka na vymazání a vysypání formy

Postup:

Máslo, žloutky a oba cukry utřeme do pěny. Postupně přidáváme vlažné mléko a mouku smíchanou s práškem do pečiva. Zakapeme šťávou z citronu a nakonec pomalu vmícháme sníh z bílků.

Vymažeme formu, vysypeme hrubou moukou a pečeme v předehřáté troubě na 170 °C (asi 340° F) asi 30 až 45 minut.

Velikonoční vejce

Starobylá postní praxe zapovídala křesťanům v době postní požívat nejen maso, ale také vejce a sýr. O Velikonocích pak bývalo zvykem tyto pokrmy žehnat, když je o svátcích po delší době lidé opět jedli. Zvláštní symboliku zde mělo především velikonoční vajíčko jako symbol života.

Velikonoce jsou za dveřmi a vy přemýšlíte, jak ozdobit vajíčka letos? Zůstaňte i během velikonočních svátků na ekologické vlně a obarvěte vajíčka přírodně, podle starých dobrých rad našich babiček a prababiček. S pomocí přírodních materiálů dosáhnete celé palety krásných barev, díky trošce tuku se pak vajíčka budou výstavně lesknout.

Pokud jste zvyklí na barvení vajíček syntetickými prostředky, tak přírodní barvení bude trvat o něco déle. Má ale své kouzlo, každé vajíčko je originál, barva na něj chytne trošku jinak a nikdy nebude jednolitá. V tom ale tkví samotné kouzlo přírodního barvení: experimentujte, hrajte si a buďte mile překvapeni kouzelným výsledkem.

Při barvení vajíček přírodní cestou si vystačíte jen se čtyřmi základními surovinami a počet odstínů, které dostanete, je téměř nekonečný. Metoda barvení je upravena tak, aby nedocházelo k plýtvání potravinami, které na barvení použijete. Barvivo se připraví zvlášť a uvařenou zeleninu (řepu nebo zelí) můžete použít dál.

Podle lidové tradice byla za nejdůležitější považována červená vajíčka. Každá dívka si červené vajíčko nechávala pro chlapce, do kterého byla zamilovaná. Červená barva byla nejenom symbolem lásky, ale také měla chránit před zlými démony.

Obecný postup

Vejce na barvení musí být bílá, suchá, čistá a odmaštěná. Před barvením je tedy vždy umyjte ve vodě s trochou saponátu. Osušte a nechte vyschnout. Hnědá vejce můžete nabarvit také, počítejte ale s o hodně tmavšími odstíny. Pro barvení zastudena vejce předem uvařte natvrdo (10 minut) a po uvaření ihned zchlaďte v ledové vodě.

Barvení zastudena – nejprve si vždy připravte barvivo. Odměřte si potřebné množství základní suroviny a vody. Povařte 15 až 30 minut. Poté sceďte a nechte úplně vychladnout. Barvivo dejte do sklenice, přidejte ocet a promíchejte. Opatrně vložte již uvařená a zchlazená vejce natvrdo a nechte nabarvit přes noc v lednici.

Barvení zatepla – také začněte s přípravou barviva. Povařte 20 až 30 minut a sceďte. Vraťte do hrnce a povařte spolu s vejci do požadovaného sytosti – ideálně ne déle než 10 minut. Vejce po uvaření ihned zchlaďte ve studené vodě.

Leštění vajec – hotová vajíčka můžete naleštit trochou oleje (nebo sádla). Pozor si dejte u světlých vajíček s jemnými pastelovými barvami, u těch po naleštění o jemný odstín přijdete.

Žlutá vejce

Krásně žlutá a svítivá vajíčka získáte s pomocí mleté **kurkumy (turmeric),** kterou seženete v každém supermarketu. Kurkuma barví krásně sytě – stačí jen pohlídat dávkování a dobu barvení, abyste dosáhli požadované sytosti. Získáte ta nejkrásnější zlatá vajíčka! Žlutá jde u kurkumy od úplně světloulinké až po téměř žlutooranžovou. Nejlépe vypadá sytá a svítivě žlutá.

Barvivo: 500 ml vody, 2 vrchovaté lžíce kurkumy (turmeric) a 2 lžíce octa.

U kurkumy fungují dobře obě metody – zatepla i zastudena. Barvení zatepla je rychlejší a barva je i rovnoměrnější.

Růžová vejce

Pro romantická růžová vajíčka využijte barvicí sílu **červené řepy**. Barvivo z červené řepy dává krásně zabarvená vejce, která jdou od světle růžové až po vínovou. Intenzitu barvy si můžete přesně určit podle délky barvení. U červené řepy jde barva od světle růžové až k bordeaux. Čerstvá šťáva je sice pěkně výrazná, ale po čase mírně vybledne.

Barvivo: 500 ml vody, 400 g strouhané červené řepy (jedna větší nebo 2–3 menší) a 2 lžíce octa.

U řepy doporučujeme barvit zastudena, ale půjde to samozřejmě i zatepla.

Oranžová a červená vejce

Barvení s pomocí slupek ze **žluté cibule** je jedno z nejznámějších. Cibulové slupky totiž barví naprosto spolehlivě a dávají pěkné syté barvy. Můžete si tady vybírat od jasně oranžové, přes červenou až k tmavé červenohnědé barvě.

Barvivo: 500 ml vody, slupky z 10 žlutých cibulí a 2 lžíce octa.

Pokud chcete dosáhnout jednolité a krásně syté barvy, doporučujeme barvit zatepla. Barvení zastudena dává o trochu živější barvy a vejce budou mít na povrchu i mírnou texturu.

Tmavě žluté až oranžové barvy též docílíte vařením vajíček spolu s 2 nastrouhanými **mrkvemi**. O tmavší oranžový odstín se postará také **červená paprika**.

Červeného odstínu vajíček lze docílit vařením v **červeném vínu** (i do něj ale přidejte dvě lžíce octa) nebo delším luhováním vajíček v odvaru z **červené řepy**. Vyzkoušet můžete také slupky z červených cibulí, odstín ale v tomto případě nebude tak intenzivní.

Hnědou barvu získáme nejčastěji pomocí **cibulových slupek**, ale také povařením s **dubovou kůrou**. o tmavší hnědou se pak postará vaření v **silné kávě** se lžící octa nebo luhování v silném **černém čaji.**

Modrá vejce

Modrá vajíčka jdou úplně parádně a můžete vybírat ze spousty různých odstínů a sytostí. Barví se tentokrát červeným zelím a využíváme tady vlastnosti zelné šťávy, která mění barvu podle svého pH. Čím je barvivo ze zelí kyselejší (ocet), tím jde barva víc do fialova. Čím je naopak barvivo více zásadité (jedlá soda), tím jde výsledná barva víc do modra (až do zelena). Okyselená šťáva barví silněji a dává sytější barvy. Barvivo s trochou sody barví slaběji, ale zase získáte krásně jemné pastelové tóny. Zelná šťáva barví podle svého pH – zásaditá barví do bleděmodré, kyselá pak víc k fialovým tónům. Sytost barvy určíte délkou barvení.

Barvivo: 500 ml vody, 600 g nakrouhaného červeného zelí a buď 2 lžíce octa nebo 2 lžičky jedlé sody.

Modrá vejce doporučujeme barvit metodou zastudena. Nejsilněji a nejlépe barví barvivo s přídavkem octa. Pokud si ale chcete vyzkoušet jiné odstíny, můžete do šťávy přidat i trochu jedlé sody nebo nechat šťávu jen tak.

Zelená vejce

V tradičních návodech na barvení obvykle najdete barvení **špenátem** nebo **kopřivou** či **petrželovou natí**, výsledná barva je ale hodně slabá a vybledlá. Lze však experimentovat s předchozími barvami a dosáhnout skvělých výsledků. První možnost je získání pěkné tyrkysově zelené barvy, když modrá vejce (ze zelí) po nabarvení a zaschnutí krátce namočíte do roztoku s jedlou sodou.

Pokud chcete klasickou zelenou, je potřeba začít u vajíček nabarvených kurkumou. Ty pak ještě znovu nabarvit na modro a nakonec také vykoupat v sodě. Tahle barva je pracná a ne úplně předvídatelná. Ale pokud na zelené trváte a nechcete tam mít ty tóny do modra, tak to zabere.

Barvení s kurkumou – nejprve si nabarvěte žlutá vejce v kurkumě a nechte zaschnout. Poté nabarvěte ve šťávě z červeného zelí za studena a znovu nechte zaschnout (nelekněte se tmavé zelenohnědé barvy). V 100 ml vody rozpusťte 2 lžičky jedlé sody, namočte vejce a nechte zaschnout.

Barvení bez kurkumy – nabarvěte modrá vejce s pomocí šťávy z červeného zelí a nechte zaschnout. Poté ve 100 ml vody rozpusťte 2 lžičky jedlé sody, namočte vejce a nechte zaschnout.

* * *

Správná síla barviva – v rozpisech na barvivo je uvedena základní dávka, která by vám měla dál spolehlivě barvící barvivo. Barvivo musí být vždy o několik odstínů tmavší než je požadovaná finální barva. Pokud je barvivo slabé, získáte jen jemné pastelové tóny.

Slabý odstín – pokud je výsledná barva příliš slabá, prodlužte délku barvení nebo si připravte silnější barvivo. Vejce nechte klidně zaschnout. Připravte silnější barvivo a dejte znovu barvit.

Přírodní obtisky uděláte tak, že před samotným vařením vajíčko vložíte do obyčejné **punčochy**, ke skořápce přiložíte tvarem **zajímavý lístek či květ** (například trojlístek nebo kousek kapradí) a punčochu dobře utáhnete a zauzlujete.

Legenda o svaté Ludmile

Příběh pro děti, rodiče a i prarodiče

Svatý Klement, biskup římský

Svatý Klement byl třetím nástupcem apoštola Petra. Osobně znal některé apoštoly a od nich přijal celou Kristovu nauku.

Spravoval římskou církev. Zasloužil se o zachování jednoty církve. Zasílal listy rozhádaným církevním obcím mimo Řím. V listě ke Korintským uvedl: „Pro dokonalost lásky není slov."

Vysílal hlasatele křesťanství i do vzdálených zemí. Jako římský biskup pokřtil sv. Klement okolo čtyř set vysoce postavených Římanů, patřících k císařskému dvoru. Byl za svou víru poslán císařem Trajánem do vyhnanství na Krym.

Svatý Klement v mramorových lomech na Krymu

Na Krymu byl odsouzen k nuceným pracím v mramorových lomech, kde nalezl na dva tisíce stejně trpících křesťanů. S hlásáním evangelia nepolevil ani při těžké práci. Těšil ostatní křesťany, obracel místní obyvatele na křesťanskou víru a konal divy.

Jako římský biskup pokřtil sv. Klement okolo čtyř set vysoce postavených Římanů

Sv. Klement uviděl na nedalekém pahorku beránka, jak kopýtkem hrabe stále na jednom místě. Začal na tom místě hloubit otvor ve skále, ze kterého náhle vytryskl pramen osvěžující vody.

Utrpení v lomech zvyšovala palčivá žízeň. Vody se nedostávalo, donášela se zdaleka. Sv. Klement se obrátil modlitbou o pomoc k Pánu. V záři slunce uviděl na nedalekém pahorku beránka, jak kopýtkem hrabe stále na jednom místě, byť kolem dokola byl jen rozpálený kámen.

Sv. Klement to považoval za znamení Boží. Nástroji k lámání mramoru začal na tom místě hloubit otvor ve skále, ze kterého náhle vytryskl pramen osvěžující vody.

Traján nařizuje smrt sv. Klementa

Císař obdržel zprávy, že Klementův vliv na Krymu stále vzrůstá. Díky jeho působení zde došlo ke stavbě více než sedmdesáti kostelů.

Traján nařídil jeho popravu. Sv. Klement byl připoután ke kotvě a vhozen do Černého moře. Krymští křesťané však jeho tělo nalezli a pohřbili. Nad hrobem vystavěli kapli.

Klementův hrob upadl v zapomenutí. Objeven byl roku 861 ve městě Chersonésos (dnes Sevastopol) byzantskými vyslanci bratry Cyrilem a Metodějem při jejich misijní cestě mezi Chazary. Roku 863 přivezli oba bratři schránku s ostatky sv. Klementa na Velkou Moravu.

Sv. Klement byl připoután ke kotvě a vhozen do Černého moře

Klementův hrob byl objeven roku 861 ve městě Chersonésos bratry Cyrilem a Metodějem při jejich misijní cestě mezi Chazary

Kostel Panny Marie v Praze

Kníže Bořivoj, aby upevnil svou moc, nechal vykácet posvátný háj na pahorku Žiži. Pahorek, nejsvětější místo českého kmene, včetně knížecího kamenného stolce, obehnal hradbami. Tím si zajistil pro sebe i své potomky knížecí stolec navždy. Uvnitř hradeb vyrostl kamenný kostel Panny Marie. Nový kostel měl tvar domu se čtyřmi stěnami. Byl to skvostný příbytek pro Matku Boží.

Mše ve staroslovanském jazyce sloužil v novém kostele kněz Pavel, pozdější zpovědník kněžny Ludmily. Bohoslužbám ve staroslovanském jazyce zde naslouchal i budoucí kníže Václav. Slovanská liturgie zapustila v Čechách hluboké kořeny. Kníže Bořivoj poskytoval mladému křesťanství v jeho počátcích nutnou ochranu.

Byla to v té době otázka přežití národa. Lid nechtěl přijímat novou víru vnucovanou německými biskupy v cizí řeči, mající v jedné ruce kříž a v druhé meč. Z těchto dvou symbolů rozuměl pohanský Čech jen smyslu meče.

Křesťanská víra se začala pomalu přibližovat k srdcím Slovanů. Hovořila k nim jazykem, kterému všichni bez obtíží rozuměli. Prvně poznávali povznášející pocit svátečnosti při rozmlouvání s Bohem v rodné řeči.

Uvnitř hradeb vyrostl kamenný kostel Panny Marie. Nový kostel měl tvar domu se čtyřmi stěnami. Byl to skvostný příbytek pro Matku Boží.

Kněžna Ludmila odevzdává Metodějovi modly

Několik let po křtu Spytihněva přišel znovu do Čech arcibiskup Metoděj. Jeho imponující osobní kouzlo velmi ovlivnilo kněžnu Ludmilu již při jeho první návštěvě. Nyní ji hlouběji seznámil s vyspělou byzantskou kulturou a s podstatou křesťanství.

Ludmila se přestala bát nevyzpytatelných pohanských bohů vyžadujících oběti a bázeň.

Vlivem Metoděje přilnula ke křesťanství s vroucností mladé duše, s oddaností pohanstvím pokořované ženy. Metoděj ji přivedl na správnou cestu a ona toužila, aby ji po ní dlouho doprovázel.

Ve zbožném pohnutí odevzdala Ludmila Metodějovi všechny kovové bůžky a modly, aby z nich dal odlít křesťanské bohoslužebné nádoby.

Kromě mešních nádob nechal Metoděj zhotovit u neznámého byzantského mistra i kovový reliéf Panny Marie.

Frank Nekovář, Praha

Kromě mešních nádob nechal Metoděj zhotovit u neznámého byzantského mistra i kovový reliéf Panny Marie

Amerikán z Lužic (4)

Životní příběh Štěpána Příkazského

Léto pomalu končilo, nastával chladný podzim. Ve stodole začínala být zima. Jediné místo, které padalo v úvahu pro mé hraní, byla teplá stáj. Když nástroj začal pištět a hučet, koně i krávy se chtěli utrhnout z řetězu, ale nezbývalo jim, než si na to zvyknout. Ukázalo se, že mají větší trpělivost než lidé. Díky tomu jsem mohl každý večer vytrvale „koncertovat".

Po čase bylo již znát, že dělám pokroky, a tak jsem se odvažoval hrát i venku. To se právě vozila řepa do hodonínského cukrovaru. Také jsem ji tam odvážel, jenom s tím rozdílem, že oproti jiným jsem jezdil s hudbou. Sedl jsem si na předek vozu, opratě uvázal na klanici a hrál jsem koním do kroku. Koně již byli na moji hudbu navyklé, takže kráčeli podle noty. Samozřejmě, že to budilo veselí u formanů, kteří se vraceli z cukrovaru. Se smíchem na mě pokřikovali a vtipkovali na mou adresu.

Štěpán Příkazský se svým milovaným koníkem

Jednoho dne jsem zase vezl řepu, ale nějak jsem si neuvědomil, že na zpáteční cestu řízky nedostanu, poněvadž toho dne měli přebírat řízky panští od velkostatků. Pro soukromníky byly určené jiné dny. Přesto však jsem chtěl zkusit štěstí, abych nemusel jet domů s prázdnou. Vyložil jsem řepu a poté zajel na dvůr ke hromadě řízků. Co jsem však uviděl, to mě nepotěšilo.

Panští vozkové stáli v dlouhé řadě jeden za druhým a nebylo myslitelné, že by mě k řízkům pustili. Ti, kteří nenakládali, postávali a zevlovali. Když v mém voze uviděli něco podobného koze, ptali se, co to je. Vysvětlil jsem jim, že je to hudební nástroj, avšak prastarého původu. Žádali, abych jim zahrál.

„Zahraju vám, avšak vy mně naložíte fůru řízků!"

Chlapi byli svolní. Udělali místo u hromady řízků, jeden vzal moje koně na opratích a zajel s nimi ke hromadě, jiní zase vzali vidle a házeli na vůz. Já jim pak hrál a zpíval. Jelikož jich bylo hodně, fůra byla naložena ihned. Ještě jsem jim zahrál jednu písničku navíc, načež jsem odjel naložené řízky zvážit. Na váze se vážný divil, že mě panští pustili mezi sebe. Pak jsem musel ještě zahrát těm na váze i těm z kanceláře.

Pomalu jsem se zdokonaloval. Už jsem byl zván na různé domácí slavnosti. Hrál jsem při vyšůstování kukuřičných klasů, při aldamáši na dodranou, na křtinách i menších svatbách. Také při pochůzkách přes pole mně chlapci připomínali, abych si nezapomněl vzít „kozlíka." Hrál jsem do pochodu a hned se nám šlapalo lépe. Získával jsem více a více zručnosti, taky popularity. V době plesů jsem dokonce hrával v bočním sále, kde jsem obveseloval hosty. Tam mě zpravidla doprovázel Franta Dvořák, manžel mé sestřenice.

Seznámil jsem se rovněž s panem učitelem Vaškem, který učil na průmyslovce v Hodoníně. Kdysi učil v Dubňanech, kde sesbíral ty nejstarší písně a tance z okolí. Po přestěhování do Hodonína utvořil hudební skupinu, která propagovala slovácký folklór. Hrával v ní i profesor Rudolf Livora. akademický malíř, který mě nejednou portrétoval, převážně s „kozlíkem" jako gajdoše. S tou skupinou jsem si zahrál na jednom studentském majálesu, kde jsme předvedli právě ty starodávné písně z Dubňan a okolí.

Pak jsem si založil vlastní hudební těleso. Se mnou v něm hráli bratři Jan a František Valovi, v té době možná nejlepší klarinetisté na Slovácku. Na housle hráli Martin Kana a Jan Holeček, na basu Janův otec, Holeček senior. To bylo už pořádná gajdošská kapela, možná ta největší, jaká do té chvíle na Slovácku hrála.

Její věhlas se šířil i do dalekého okolí, a tak se stalo, že jsme byli pozváni do lázní Luhačovice na folklorní slavnost. Na programu stálo: Hody na Podluží. Hráli jsme tam veškeré tance, které se tančí na hodech, tedy valčíky, polky, vrtěné, verbuňky, hošije. Předstupovali před nás zpěváci, jeden každý si zanotoval svoji píseň. Já ji musel zachytit ve správné tónině, ke mně se záhy připojili ostatní.

Toho dne byly Luhačovice naše. Mnozí hoteliéři nás po vystoupení zvali do svých podniků. V případě zájmu jednoho pána jsem svolil. Byl to asi nějaký profesor. Chtěl mě vyslechnout samotného, s doprovodem pouze houslisty. A tak jsme mu s Martinem zahráli a zazpívali několik slováckých písní.

Pánovi jsme udělali radost, ale sobě jsme si ublížili. Naše výprava totiž mezitím odjela domů. Muzikanti si mysleli, že se déle zdržíme, a proto nás nechali napospas: mě, Martina a moji mamičku. Co čert nechtěl, ani jeden z nás neměl v kapse ani korunu. Našich starostí si povšiml postarší pán:

„Vidím, že se nacházíte v nějaké nesnázi. Vypadáte ustaraně."

„Ano, máme starosti, stařečku. Jsme sto kilometrů od domova, v kapse ani koruna... Jak se potom dostat domů?“

Stařeček se na nás podíval se slovy:

„Peníze nemám, ale zato vám mohu dát dobrou radu. Jděte do kteréhokoliv hotelu, tam zahrejte a hned budete mít peníze na cestu.“

To byl, panečku, nápad!

Namířili jsme si to hned k nejbližšímu hotelu. Když jsme vešli dovnitř, byli jsme překvapeni. Panstvo bylo nádherně ustrojeno, řeč německá, anglická, francouzská Jsme to opravdu v Luhačovicích na Moravě?

Nafouknul jsem „kozlíka“ a začal hrát a zpívat. Martinovy husličky mi přizvukovaly. Mamička chytila za oba cípy zástěry a jen se jí sypaly korunky do klína. Po přehrátí několika písniček šeptala:

„Chlapci, na cestu do Lužic to postačí...“

Nechali jsme tedy zpěvu a hudby a vyběhli jsme ven. Teď honem na nádraží chytit nějaký vlak jedoucí na naši stranu. Při kupování lístků jsme ale zjistili, že mamička špatně odhadla množství peněz. Pokladník nám sdělil, že za naše peníze se dostaneme jenom do Hodonína. I tak jsme byli spokojeni. Vždyť to už budeme skoro doma.

Když jsme přijeli do Hodonína, byl už bílý den. Vykročili jsme z nádraží a vyšlapovali si to polní cestou podél dráhy směrem k Lužicím. Vysoké boty jsme vyzuli a hodili si je přes rameno. Po vlhkém písku se v ranním chladu šlapalo dobře. Cesta netrvala ani hodinu. Mamička se jen obávala, aby nás v probouzející se dědině nikdo neviděl. Naštěstí se strachovala zbytečně.

Ačkoli jsem jako muzikant získával větší a větší věhlas, naše finanční situace se nijak nezlepšovala, neboť kvůli úrokům dluh za nemocnice a soudy stále vzrůstal.

Můj zdravotní stav se ale zlepšoval, proto jsem se přičiňoval, abych rodičům pomohl dluh splácet. Kromě práce na našich polích, vzal jsem si na starost i celý náš dolní konec vesnice, kde bylo spousta malých zeměděl̆ců, kteří neměli svoje potahy. A tak jsem jim jejich políčka obdělával svým potahem já.

Práce na polích mi vzala mnohdy celý den, a to od ranní tmy do noci. Když jsem se blížil k domovu, viděl jsem nejednou vrata od dvora otevřená. Dvůr byl osvětlen lucernou, kterou držela v nikách sestra Liduška. Řezanku už měla nařezánu, stačilo jen přimíchat šrot a oves, za žebřem bylo nakladeno seno, v putnách pak voda připravena. Dojala mě její ochota. Ráda mi pomáhala, abych všechno nemusel dělat v noci sám.

Někdo by si mohl myslet, že při práci na hospodářství jsem byl nešťastný. To by byl omyl. Práci jsem dělal rád, těšila mě. Nejednou mi přinášela i veselou náladu ku zpěvu. Vždyť u nás na Slovácku všichni zpívají! Láska a schopnost ke zpěvu se dědí z rodičů na děti. Mám za to, že nikterak nepřeháním, řeknu-li, že není kraje zpěvnějšího, než je ten náš na pomezí Moravy a Slovenska. Píseň tu provází člověka od kolébky do hrobu.

V naší rodině bylo zpěváků a zpěvulí hodně: otec, matka, ba i stařenka Anka. Ta se nejvíce zasloužila o mou znalost těch nejstarších písní. Učila mě písničkám od mého útlého mládí. K mnohým se sama dostala jako dělnice v tabákové továrně v Hodoníně, kde pracovala po řadu let.

Já si zpívával už ráno při krmení a čištění koní. Když jsem projížděl lužickou návsí, zapráskal jsem bičem, koně poskočili a já zpíval zplna hrdla. Rovněž tak v poli při orání, při návratu z pole. Vlastně pořád. Nejedna hospodyně z Lužic o mně prohlásila: „Fajn chlapčisko. Není žádný tak veselý v celé dědině .“

Opět se přiblížil datum našich hodů, které se každým rokem odbývají začátkem července. V roce 1924 nás to zaskočilo. Jaképak hody, jaképak veselí, když stařenka zpěvulena leží na smrtelném loži a říkáme si, že nám už asi nikdy zpívat nebude. Tušení se potvrdilo: před polednem vydechla naposled.

Matka zašla ke zvoníkovi, aby při zvonění poledne přidal ještě umíráček. Když se malý zvonek smutně rozklinkal, hlásil, že zase jeden člověk opustil toto slzavé údolí. Zvoník, stařeček Benada, objasňoval, že je to Anka Hlávková, která žila u svojí dcery Maríny Příkazské. Záhy se k nám začali trousit Lužičané, aby se rozloučili. Povšimnul jsem si stařečka Kůrky, který ke stařence dojatě promlouval:

„Aničko, tak už jsi na pravdě boží, kdežto my ještě na té křivdě světské,“ načež se v pohnutí zadumal.

„Strýčku, byly asi ta naši stařenka šikovná dívka, když ještě v rakvi sú tak dryčná,“ přerušil jsem stařečkovo zadumání.

„Ej chlapče, byla to dívčina jak obrázek. A jaká zpěvulena to byla! Nejednú sme sa u muziky o ňu pobili,“ pravil a se slzami v očích odcházel.

Museli jsme se přizpůsobit situaci. Hody a veselost šly stranou, neboť majestát smrti je příliš mocný. Radostné očekávání hodů se tak obrátilo v rodinný smutek. Já to měl ještě o něco těžší. Jako první stárek zvolený chasou měl jsem mít na hodech řadu povinností. S kapelníkem Kosem sem už měl smlouvu, že muzika nám bude hrát při hodové zábavě za 1 100 korun. Tři borové kmeny, z kůry už oloupané, čekaly na koláře Pospíšila, aby je přitesal. A potom kovář Čermák je měl sevřít železnými kruhy, aby mohla být vztyčena máj lužické chasy. Za všechno toto jsem byl odpovědný. Také při hodových zábavách byla moje přítomnost nutná. Pohlédl jsem proto na mamičku a ptal se, co mám dělat.

„Chlapče, vím, že máš stařenku rád, vždyť vy jste byli dva kamarádi. Povinnosti si ale vykonat musíš, i když vím, že do veselosti ti nebude,“ zněla odpověď.

A tak jsem odstárkoval, ale vzpomínky na tyto hody mám neveselé.

Nejkrásnější na vesnici bývaly večery. Sešla se skupina chlapců, kteří už byli sezpívaní, a jejich libý zpěv zněl do noci. Byla to radost poslouchat. Píseň se nesla do dáli a tam někde zanikala.

Při tom vcelku veselém životě se ale nedalo zapomenout na náš ti snivý finanční stav. Pořád jsem uvažoval, jak se jenom těch dluhů zbavit.

Až se ke mně donesla zpráva, že při regulaci řeky Moravy je možné si nakosit trávu a tu si lacino odkoupit. A tak jsem zašel do kanceláře a tam opravdu obdržel povolení trávu posekat - za pouhých sto korun.

Háček byl v tom, že k místu nevedla žádná cesta, po níž by se usušené seno dalo odvézt. Morava tekla starým řečištěm, ta nová, zregulovaná, byla oddělena jen úzkou hrázkou. Na ni byly položeny pražce a kolejnice. To byla jediná cesta, kudy se dalo projet. To byla asi i příčina, proč byla tráva prodána tak levně, neboť ten, kdo by se odvážil vézt fůru sena po této krkolomné pěšině, musel by být opravdu odvážný. Mě to neodradilo. Přivolal jsem si tři sekáče a pustili jsme se do práce. Vbrzku jsme nasušili deset fůr sena, z nichž jsem jednu prodal na úhradu vydání za práci a zbytek jsem odvozil domů jako zisk. Měl jsem pojednou bohatou zásobu sena.

Když jsem už téměř končil práci se senem, přišel za mnou vedoucí regulace na Moravě s poznámkou, že mám příhodný čas k sušení sena, přičemž prohodil, jestli nevím, kdo by chtěl u regulace jezdit s vlastními koňmi. Plat nabízel dobrý: 70 korun na koně za 8 hodin práce. Celkem bylo potřeba tří koní. Zvažoval jsem: jeden dělník při těžké práci s lopatou vydělá 20 korun denně. Dva koně mám, třetího koupím, to bude 210 korun za den, což je výdělek pohádkový, a to za práci poměrně lehkou. Proto jsem mu odpověděl:

„Zítra vám přinesu odpověď."

Večer jsem pak zašel za strýcem Martinem Komosným, švagrem mých rodičů. Požádal jsem ho, aby dohlídl na práci na našich polích, poněvadž se mi nabízí dobrá formanka u Moravy, avšak musel bych tam pracovat všech šest dnů v týdnu. Strýc mně pomoc slíbil, jenomže na revanš. Měl už v hlavě svůj plán.

„Podívej se, mám doma tři koně. Pravidelně jeden vždy odpočívá. Když vezmeš dva koně, vyděláš pěkné peníze. Já vezmu svého koně, také mně to bude pomoc, a ty pak nemusíš třetího kupovat. A neboj, o práci na vašem poli se ti postarám."

Tak jsem se dohodl se strýcem podle přísloví: Ruka ruku myje - obě pak jsou bílé.

Následující den jsem dal vedoucímu slovo, že potřebné tři koně přivedu, kdy si to bude přát. Byl spokojen a vysvětlil mi moje povinnosti:

„Každý den o sedmé hodině musíš být na místě. Jakmile motor vytáhne vozíky na kopec, dáš každému koni dva vozíky, oni je odtáhnou asi 100 metrů dál. Tam se totiž vytváří nová hráz."

Ještě jsem si povšiml, že hlína se sype do krásné nepošlapané trávy, a proto jsem si vyžádal povolení trávu pokosit a dát ji koním. Nadřízení nebyli proti. Pokosenou trávu jsem tedy přinesl koním na hromadu. Dělníci zapřáhli každému koni dva vozíky, ti s nimi kráčeli až na konec hráze. Tam byly vozíky ponechány, načež se koně otočili a pospíchali ku hromadě trávy. Naučili se tak chodit samostatně a já se stal přebytečným. Jenom jsem se staral, aby byla zásoba trávy.

Nastaly zlaté časy. Nikdy v životě jsem dosud ani potom neměl lehčí a přitom tak dobře placenou práci. Ačkoli pondělí jsem chtěl vždy vymazat z kalendáře, protože člověk toho po nedělní protančené noci málo naspal. Jako stárek jsem mnohdy musel odcházet ze zábavy až za svítání.

U regulace jsem se vyspal jako nikdy. Dělníci ráno převzali koně, já jim nasekal hromadu trávy - a tím byla moje povinnost skončena. Koně již pracovali sami. Ustlal jsem si trávu ve stínu mohutného dubu a spal spánkem spravedlivých až do jedenácti hodin. Pak jsem odvázal loďku a vesloval směrem ke kantýně, kde jsem pro dělníky koupil množství jídla a pití. Nebyla to moje povinnost, jen jakási protislužba za to, že mě zastávali při práci s koňmi.

Byl to bezstarostný úsek mého života. A co teprve potom, když jsem za čtrnáct dní donesl výplatu! Pokryl jsem zelenými stokorunami celý stůl a zavolal na mamičku. Přiběhla a nechtěla věřit vlastním očím. Suma dosáhla částky 2 060 korun československých. Mohl jsem zaplatit část našeho dluhu. Nepočítal jsem však ani u této činnosti s lidským egoismem a závistí.

Přišel k nám kmotr Prubl a požádal mě, abych se přimluvil u vedoucího regulace na Moravě o nějakou tu formanku i pro něj, že by si také rád vydělal. A tak jsem to druhý den tlumočil vedoucímu. Vyhověl mi.

Kmotr nejprve dovážel s jedním koněm lehčí věci z Hodonína, potom různé věci rozvážel. Museli jsme každodenně jezdit s kmotrem do Hodonína objížďkou, což bylo asi osm kilometrů. Jeho dcera Marie mu i tak denně nosila oběd až k řece. Tam se seznámila s tesařem Hančíkem, ten se spojil s kmotrem a oba docílili toho, že mě vedoucí propustil a mou práci předal kmotrovi. Naděje na zaplacení zbytku dluhu se zase ztrácela.

Avšak ani kmotrovi nebylo dopřáno, aby u regulace vydělal hodně peněz. Jednou si naložil do vozu asi deset čtyřmetrových fošen a na ně nakosil něco málo zelené trávy. Četník z lužické stanice už na něj čekal.

„Co to vezete, příteli?"

„Trochu trávy, jak vidíte, pane strážmistr..."

„A pod tou trávou pak?"

Strážník odsunul slabou vrstvu trávy a pod ní se objevil náklad fošen. Kmotr se mohl hanbou propadnout. Musel ten náklad zavézt zpátky a odevzdat vrchnímu. Pak musel nahradit škodu, která vznikla regulaci znehodnocením rozřezaných fošen. Mně kmotr uškodil a sobě nijak zvlášť nepomohl, a to díky své nepoctivosti.

Pokračování příště

Český právník Vám opět radí (11)

Chtěli bychom koupit byt v České republice. Nemáme s tím však zkušenosti. Je to vůbec možné, a jaké jsou s tím spojené náklady?

V nákupu nemovitosti v České republice nejste nijak omezeni, a to ani v případě pokud nemáte české občanství. Kromě kupní ceny nebudete hradit nic. Daň z nabytí nemovitosti byla zrušena. V budoucnu budete platit pouze náklady spojené s bytem a daň z nemovitosti. Daň z nemovitosti činí zanedbatelnou částku z hodnoty nemovitosti v porovnání s touto daní v USA. Doporučuji si zvolit právního zástupce. Ten Vám pomůže nákup nemovitosti realizovat a popřípadě Vám doporučí realitního makléře, který Vám může s vyhledáním bytu pomoci.

Teta žijící v Čechách mi chce odkázat nemovitost v Praze. Jakým způsobem to má udělat?

Existuje více způsobů, jak se s tímto přáním může teta vypořádat. Teta Vám může nemovitost darovat za svého života. Je také možné, aby Vám ji odkázala v poslední vůli. Existují různé formy závěti, avšak tuto vůli je třeba sepsat ve formě notářského zápisu. Takto sepsanou závěť doporučuji registrovat v centrálním registru závětí. V případě smrti Vaší tety bude dědictví vypořádáno dle této závěti. Doporučuji tetičce se poradit s právníkem v Čechách či kterýmkoli notářem v České republice. U Vás bude nutno celou věc jistě probrat i s daňovým poradcem v USA.

Máme známého který nám pomáhal s navrácením majetku po roce 1991 v době restitucí. Majetky, o které jsme přišli, nám byly vráceny. Tento známý nám na základě generální plné moci spravoval majetky až do své smrti v letošním roce. Po jeho smrti jsme zjistili, že na základě této generální moci před svou smrtí prodal náš majetek bez našeho souhlasu a peníze takto získané zcizil. Lze s tím něco dělat?

Je to velice smutný příběh, ale nikoliv neobvyklý. Za svou profesní kariéru jsem se mnohokrát potkal s případy, kdy někdo využil přílišné důvěry osob, které jsou neznalé problematiky ve svůj prospěch. Bylo by potřeba se seznámit s detaily případu a následně analyzovat celý případ. Doporučuji se neprodleně obrátit na právníka v České republice, který tuto problematiku zná.

Po smrti svého otce jsem zjistil, že s majetkem v Čechách, který jsem obdržel zpět bylo nakládáno již za života mého otce neoprávněně. Pověřená osoba využila jeho důvěry a nechala si podepsat od něho oprávnění a zcizila peníze z účtu otce. Následně po jeho smrti nakládala s prostředky bez mého svolení a ty utratila též ve svůj prospěch.

Pokud jste si jist, že se tak skutečně stalo, obraťte se co nejdříve na policii České Republiky a podejte v této věci trestní oznámení s vylíčením všech skutečností Vašeho případu. Doporučuji si najít právního zástupce, který Vám pomůže skutkovou podstatu možného trestného činu posoudit a navrhne další řešení v tomto případu.

Nájemci skončila smlouva a nechce se vystěhovat. Odvolává se na tíživou životní situaci, neboť si prý nemůže najít náhradní byt. Je možné ho vystěhovat?

Pokud se nájemce skutečně dostal do tíživé situace, byl bych shovívavý. Na druhou stranu musel nájemce vědět, že mu nájem končí, a tak mohl předpokládat, že bude muset odejít. V současnosti kdy již skončil nouzový stav nic nebrání tomu, aby se vystěhoval. Pokud tak neučiní, doporučuji prostřednictvím svého právního zástupce podat žalobu na vyklizení předmětného bytu. V současnosti není problém najít přiměřený nájemní byt.

Veselé Velikonoce Vám přeje

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420221719041,
Fax. +420221719059
Mob. +420602205400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

MY LITTLE CATECHISM

127. Q: What happens in the sacrament of confirmation?
A: The Holy Spirit comes upon us and strengthens us to be soldiers of Christ, that we may spread and defend the Catholic faith.
In the Bible: John 14:26; 15:26
In the *Catechism: CCC,* 1303, 2044

128. Q: What is confirmation?
A: Confirmation is a sacrament that perfects baptismal grace. Through it we receive the Holy Spirit and are strengthened in grace so we can grow in virtue, live holy lives, and carry out the mission God calls us to.
In the Bible: John 20:22; Acts 2:1-4
In the *Catechism: CCC,* 1285,1316

Going Deeper
When you are older you will be blessed to receive the sacrament of confirmation. Confirmation reminds us that in baptism God blessed us with a special mission and filled us with the Holy Spirit. Through an outpouring of the Holy Spirit at confirmation, we are filled with the courage and wisdom to live out the mission God has given us. Confirmation deepens our friendship with Jesus and the Catholic Church. It reminds us that we are sons and daughters of a great King. It will be a special moment in your life and a wonderful blessing!

129. Q: When is confirmation received?
A: Most Catholics in the West receive confirmation during their teenage years, but in the East confirmation is administered immediately after baptism.
In the Bible: Hebrews 6:1-3
In the *Catechism: CCC,* 1306,1318

Going Deeper
Baptism, confirmation, and first Holy Communion are called the sacraments of initiation. In a special way, the sacraments of initiation deepen our friendship with Jesus and the Church, fill us with what we need to live out God's mission for our lives, and inspire us to become all that God created us to be. It is important to remember that these three sacraments are connected. They are the foundation for a fabulous friendship with God on earth and forever in heaven. In some parts of the world, and at different times throughout history, people have received these sacraments at different times according to local traditions and practical considerations. For example, hundreds of years ago, the bishop may have only visited a village once every two or three years, and so confirmation would take place when he visited. Even today, some children receive baptism, first Communion, and confirmation all at the same time.

MŮJ MALÝ KATECHISMUS

127. Otázka: Co se děje ve svátosti biřmování?
Odpověď: Sestupuje na nás Duch svatý a posiluje nás, abychom byli Kristovými vojíny, abychom mohli šířit a bránit katolickou víru.
V Bibli: Jan 14:26; 15:26
V katechismu: CCC, 1303, 2044

128. Otázka: Co je biřmování?
Odpověď: Biřmování je svátost, která prohlubuje křestní milost. Skrze ně přijímáme Ducha svatého a jsme posilováni v milosti, abychom mohli růst ve ctnosti, žít svatý život a plnit poslání, ke kterému nás Bůh povolává.
V Bibli: Jan 20:22; Skutky 2:1-4
V katechismu: CCC, 1285,1316

Hlouběji
Až budete starší, dostane se Vám milost přijmout svátost biřmování. Biřmování nám připomíná, že při křtu nám Bůh udělil zvláštním posláním a naplnil nás Duchem svatým. Prostřednictvím vylití Ducha svatého při biřmování jsme naplněni odvahou a moudrostí uskutečnit poslání, které nám Bůh dal. Biřmování prohlubuje naše přátelství s Ježíšem a katolickou církví. Připomíná nám to, že jsme synové a dcery velkého krále. Bude to zvláštní okamžik ve vašem životě a nádherné požehnání!

129. Otázka: Kdy se uděluje svátost biřmování?
Odpověď: Většina katolíků na Západě se uděluje biřmování během dospívání, ale na Východě se biřmování uděluje ihned po křtu.
V Bibli: Židům 6:1-3
V katechismu: CCC, 1306,1318

Hlouběji
Křest, biřmování a první svaté přijímání se nazývají iniciační svátosti. Svátosti iniciace zvláštním způsobem prohlubují naše přátelství s Ježíšem a církví, naplňují nás tím, co potřebujeme k tomu, abychom prožili Boží poslání ve svém životě, a inspirují nás, abychom se stali vším, čím nás Bůh stvořil. Je důležité mít na paměti, že tyto tři svátosti spolu souvisí. Jsou základem pro báječné přátelství s Bohem na zemi i navěky v nebi. V některých částech světa a v různých obdobích historie lidé tyto svátosti přijímali v různých časech podle místních tradic a praxe úvahy. Například před sto lety mohl biskup navštívit vesnici pouze jednou za dva nebo tři roky, a tak se při jeho návštěvě udělovalo biřmování. Dokonce i dnes některé děti přijímají křest, první přijímání a biřmování ve stejnou dobu.

Podle: My Little Catechism – The Dynamic Catholic Institute, USA – 2018
Přeložily do českého jazyka děti z České sobotní školy kardinála Berana v České misii v Brookfieldu, IL

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Divoženky v krajinné oblasti Moravský kras

Městys Ostrov u Macochy najdete v okrese Blansko v Jihomoravském kraji. Leží přibližně 14 km JV směrem od města Blansko, v chráněné krajinné oblasti Moravský kras. V městysi žije cca 1100 obyvatel, je součástí oblasti s četnými krasovým jevy. Ostrov u Macochy se nachází při okraji „Ostrovské plošiny" nad „Suchým žlebem," asi 3,5 km severně od městyse Jedovnice. Nejstarší zmínka o Ostrovu u Macochy pochází z roku 1349. Roku 1785 byl v něm, v dominantní poloze na výšině, postaven pozdně barokní kostel zasvěcený sv. Marii Magdalské. Před kostelem stojí litinová socha Ježíše Krista a kříž. Oba tyto artefakty byly odlity v nedalekých Blanenských železárnách přibližně ve 2. polovině 19. století.

Kresba Adolfa Zábranského z roku 1963

Přibližně ze stejné doby pochází i kamenný větrný mlýn holandského typu. Pod kostelem u silnice zakrývá kovová mříž otvor do „Ostrovské propasti", za budovou školy se propadá potok zvaný „Lopač". Poblíž je tzv. „Zahradní jeskyně". Ostrov u Macochy je spjatý zejména s jedním z hlavních lákadel Moravského krasu – s jeskyní Balcarkou. Je to dvoupatrové jeskynní bludiště členitých chodeb, které jsou vzájemně propojeny komíny a vysokými dómy. Ty obsahují velmi bohatou mnohotvárnou barevnou krápníkovou výzdobu.

V oblasti Moravského krasu žily divoženky, které tam pobývaly v jeskyních. Je to „pravda pravdoucí," mnozí staří lidé vyprávěli, že je viděli na vlastní oči. Kdo nevěří, ať se tam zajde podívat. Dodnes je možné spatřit v jeskyni zvané „Kůlna" důlky v kamenech, které tam divoženky vyseděly. Občas vycházely a tančily na lesních paloucích. Byly vždy bosy, měly dětské tvářičky a dětské postavičky. Byly buď prostovlasé nebo měly na hlavách bílé šátky. Také u Ostrova u Macochy je lidé vídali, zejména u Balcarovy skály.

Jednou na podzim tam pantáta Balcar zaorával úhor. Sluníčko hřálo, bylo teploučko, den byl jako malovaný. Když z věže kostela zaznělo polední zvonění, zastavil pantáta krávy. Pomodlil se, nechal svůj dobytek pást a usedl na mez, aby poobědval. Vyňal z košíku kus chleba a sýra, z kapsy vytáhl zavírací nůž zvaný „křivák". Krájel, pomalu žvýkal a usmíval se na ten krásný Boží svět.

Vtom odkudsi vyběhlo několik bíle oděných děvčat a běželo zrovna k pantátovi. Tuze hezké panenky to byly. Smály se na něho, lichotily mu a prosily ho, aby jim udělal lopatu na sázení chleba do pece. Prý chtějí péci koláč a stará lopata se jim právě polámala. Až tehdy si Balcar uvědomil, že jsou to divoženky. Zasmál se a povídá: „I co by ne! Udělám, ale až to pole doorám."

Ale divoženky kdesi cosi, že by rády lopatu hned. Aby šel domů a udělal ji, že zatím pole za něho doorají. A než se udivený sedlák vzpamatoval, popadla jedna z nich pluh, druhá vzala bič, poplácala kravky po hřbetě, řekla „hyjé!", a už to šlo. Šel tedy pantáta domů, dřevo si sehnal, lopatu vyrobil a pospíchal zase na pole.

„Jemináčku, je-li pak to možné!", divil se, když docházel k místu. Panenky už měly dooráno a tancovaly na vedlejším palouku. Když spatřily Balcara, přiběhly k němu, zatočily se s ním dokola, až sotva dechu popadal. Potom vzaly lopatu, pěkně mu poděkovaly a dodaly: „Počkej tu, pantáto, přineseme ti koláč tak veliký, jako je tato lopata!" A rychle zmizely, jakoby je vítr odvál.

Pantáta čekal. Potom si pomyslil, že si z něho udělaly „dobrý den" a chtěl se ubírat domů. Tu spatřil, že k němu pospíchá jedna z divoženek. V rukou nesla velikánský koláč. Podala mu ho a řekla: „Ne cestou domů, ale až doma jez a nikdy nedojez!" Pantáta si vzal koláč, chtěl dívce poděkovat, ale ta už byla ta tam. Panečku, ten voněl! Byl ještě teplý a vypadal tak chutně, že měl Balcar sto chutí dát se do něho hned na místě. Vzpomněl si však na divoženčina slova, přemohl se a donesl koláč domů celý.

Neptejte se, jak všichni vykulovali oči na ten krásný Boží dárek. A copak teprve, když pantáta koláč rozlomil a rozdělil. Všichni tvrdili, že takovou dobrotu ještě nikdy ani neochutnali. Najedla se celá rodina. Jen malý kousek koláče nechali a ten panímáma uložila do komory. A ejhle, na druhý den byl koláč zase celý! Tak to trvalo u Balcarů po několik let. Nepekli a přece měli každé ráno čerstvý koláč. To se měli, panečku! Však také opatrovali divoženčin dárek jako oko v hlavě.

Až jednou nedali pozor. A tumáš! Balcarův nejmenší chlapec vklouznul nepozorovaně do komory, dal se do koláče a snědl jej celý. Ani sebemenší kousek, ani co by za nehet vešlo z něho nenechal. A byl konec! Bylo po hodování! Vyhlížel potom pantáta čas od času divoženky u skály. I lopatu si pro ně připravil, aby ji měl hned po ruce. Divoženky se však už nikdy neukázaly.

Z vyprávění v knize Karla Kallába:
Pověsti hradů moravských a slezských
připravil Jiří Kachlík,
Brno, Česká republika

Fotografie na zadní straně:
Krápníková výzdoba jeskyně Balcarky v Moravském krasu

